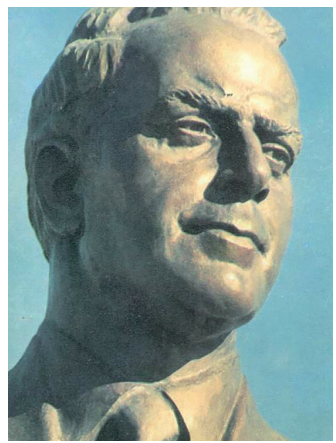

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

İsmayil Həsənov

9 oktyabr 2013-cü il Missiya davam edir

Bax səh. 3

YENİ
AZƏRBAYCAN

Azərbaycan dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli varlığıdır.
Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

09 oktyabr
2024-cü il,
çərşənbə
№ 185 (6771)
Qiyməti
60 qəpik

Laçın şəhəri 2025-ci ildə MDB-nin mədəniyyət paytaxtı elan edilib

**İlham Əliyev: 9 May ümumi Qələbəmiz MDB-yə üzv
dövlətlərin gələcək əməkdaşlığının mühüm amilidir**

Bax səh. 2

Milli Məclisin iclasında...

Bax səh. 4

İlham Əliyev
@azpresident

Bu gün Azərbaycan ordusu Hadrut qəsəbəsini, Çaylı, Yuxarı Güzlək, Gorazıllı, Qışlaq, Qaracalı, Əfəndilər, Süleymanlı, Sur kəndlərini işğaldan azad edib. Eşq olsun Azərbaycan ordusuna! Qarabağ Azərbaycandır!

[Translate Tweet](#)

6:53 PM · Oct 9, 2020 · Twitter Web App

**Zəfərə 31 gün
qalırdı...**

**Vətən müharibəsinin
13-cü günü**

Bax səh. 2

**Müharibənin taleyini həll
edən qələbə - Hadrut!**

Bax səh. 4

Amnesty International və Human Rights Watch -a çağırış...

Bax səh. 4

XİN başçıların görüşündə...

Oktyabrın 7-də Rusiyanın paytaxtı Moskvada Müstəqil Dövlətlər Birliyinin (MDB) Xarici İşlər Nazirləri Şurasının iclası keçirilib. Nazirlər əvvəlcə məhdud tərkibdə, sonra isə plenar iclasda görüşüblər. XİN başçıları Rusiyanın 2024-cü ildə sədrliyinin prioritetlərinin həyata keçirilməsi kontekstində birgə fəaliyyətin yekunlarını, MDB-də çoxşaxəli əməkdaşlığın inkişaf perspektivlərini, o cümlədən, iqtisadi integrasiyanın dərinləşdirilməsi, önəməli və yeni çağırışlara, təhdidlərə qarşı mübarizə, mədəni və humanitar...

Bax səh. 3

“Tərəfdaşlıqdan tərəqqiyə”...

Dünən Ümummilli Liderin anadan olmasının 101-ci ildönümünə həsr edilən Təhsilin İnkişafı Forumu keçirilib. Forum Gülüstən sarayında 300 nəfər dövlət və özəl sektor nümayəndəsinin iştirakı ilə “Tərəfdaşlıqdan tərəqqiyə” şüarı ilə öz işi-nə başlayıb. Forumun əsas məqsədi dövlət-universitet-sənaye tərəfdaşlığının dayanıqlı və davamlı inkişafı ilə yanaşı, birgə dialoq üçün uyğun platformanın təmin edilməsi və prosesin hərtərəfli dəstəklənməsidir. Forum çərçivəsində 3 moderator və 21 spiker “Tərəfdaşlıqdan...”

Bax səh. 5

ABŞ şirkəti Rubenin milyonlarına göz dikib

Qərbin qoruduğunu bəyan etdiyi “dəyərləri” tapdaması tendensiyası davam etməkdədir. İllərdir separatizmə qarşı “mübarizə” adı altında xəyali təbliğatlar aparan Qərb dünyasının iç üzü açıqlır - nəticə etibarilə ortadakı situasiya bunu deməyə əsas verir. Beynəlxalq, ədalət prinsipini, bəşəri insani dəyərləri bir göz qırpımında özünün korporativ maraqlarına qurban verən “demokratik dünya” fərqli coğrafiyalara fərqli standartlar üzərindən yanaşdığını faktoloji şəkildə sübut edir. Cənubi Qafqaza yanaşmada illərlə...

Bax səh. 6

Fransa iqtisadi geriləmə ilə üzləşib

Fransada iqtisadi vəziyyət pisləşməyə başlayıb. Yeni baş nazir Mişel Barnye ölkənin sarsıntılı sosial-iqtisadi vəziyyətlə üzləşdiyini, artan borc səbəbindən maliyyə sabitliyinin pozulduğunu bəyan edib. Barnye mediaya açıqlamasında Makron hökumətinin uğursuz və səmərəsiz iqtisadi siyasətini kəskin tənqid edərək xərcləri israf etməkdə və əvvəlki Nazirlər Kabinetinin üzvlərinin bu prosesi sakit izləməsinə qəbul edilməz adlandırıb. Onun fikrincə, hökumət ağır xərclərlə müxtəlif sosial proqramların maliyyə...

Bax səh. 6

**Qərb seçkiöncəsi
Gürcüstanda
daxili gərginliyi artırır**

Bax səh. 7

ASPA: debat, yoxsa dialoq...

Bax səh. 7

Bakıda əldə olunmuş qərarlar...

Oktyabrın 8-də Moskva-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinlə görüşü olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısını salamlayan Prezident Vladimir Putin deyib: “Mənim Bakıya səfərim zamanı razılaşdığımız kimi bu gün görüş keçiririk. Biz indi Prezidentlə, necə deyərlər, üz-büz danışdıq, dünən axşam da qeyri-rəsmi təmasımız olub, münasibətlərimizin hazırkı statusu ilə bağlı məsələlərə bu və ya digər dərəcədə toxunduq.

Ölkələrimiz arasında münasibətlərin müsbət inkişaf etdiyini bildiren Rusiya Prezidenti bildirib ki, əmtəə dövriyyəsi 4 dəfədən çox - 4,3 milyard dollardır: “Bizim Azərbaycan iqtisadiyyatına birbaşa investisiyalarımız dörd milyard dollardan çoxdur. Energetika sahəsin-

də də, infrastrukturun inkişafı üzrə də çoxlu yaxşı, maraqlı layihələr var. Onların hamısı perspektivlidir, realdır, həm ikitərəfli, həm də

çoxtərəfli layihələr aktualdır”. V.Putin qeyd edib ki, MDB ölkələri başçılarının görüşü platformasında cari işlər barədə informasiya mübadiləsi aparmaq, hər hansı düzəlişlər etmək imkanı var.

Prezident İlham Əliyev bu görüş imkanını yaratdığına görə təşəkkürünü bildirib və V.Putinin keçmiş ad günü münasibəti ilə təbrik edib.

Rusiya Prezidentinin ölkəmizə dövlət səfərinədən sonra ikitərəfli münasibətlərimizin dinamikasının kifayət qədər nəzərə cəhdini söyləyən dövlətimizin başçısı bəyan edib ki, avqust ayında Bakıda əldə olunmuş

qərarların yerinə yetirilməsi çərçivəsində artıq müxtəlif strukturların nümayəndələri səviyyəsində, hökumət üzvləri arasında çoxlu təmaslar

olub. “Siz qeyd etdiyiniz kimi, bu gün həmin məsələləri nəzərdən keçirmək üçün yaxşı imkan var, çünki gündəliyimiz kifayət qədər genişdir və həmin layihələr, xüsusən avqust ayında Bakı-

da nəzərdə tutduğlarımız, əlbəttə ki, bizim daimi diqqət və nəzarətimizi tələb edir. Beləliklə, bu gün gündəliyə nəzər salmaq və iki

dövlət başçımızı oktyabrın 23-24-də Kazanda BRICS xətti ilə BRICS plus-autric tədbirlərində görüşdüyünü bildirib: “Əminəm ki, orada faydalı görüşlər keçiriləcək, bu təşkilatın iştirakçı ölkələrinin bütün liderləri ilə işləmək mümkün olacaq. Əlbəttə ki, biz BRICS-lə əməkdaşlıq etməyə çalışan çox sayda ölkəni dəvət edirik. İyirmi beş həmkarımız öz iştirakını təsdiq edib. Ona görə də belə platformalarda işləmək hər zaman rahatdır. Onu nəzərdə tuturam ki, bu tədbirin iştirakçıları maraqlandıran məsələlərin bütün dairəsi üzrə danışıqlar aparmaq mümkündür. Zənnimcə, bu, həm faydalı, həm də maraqlı olacaq. Sizi Kazanda gözləyirik”.

Prezident İlham Əliyev dövləti məmuniyyətlə qəbul etdiyini söyləyib və qeyd edib ki, Azərbaycan öz iştirakını təsdiq etmiş həmin 25 ölkə arasındadır.

Laçın şəhəri 2025-ci ildə MDB-nin mədəniyyət paytaxtı elan edilib

Moskvada MDB Dövlət Başçıları Şurasının məhdud tərkibdə iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezi-

Respublikasının növbəti il MDB-də sədrliyində uğurlar arzulayıb və onu keçmiş doğum günü münasibətilə bir daha təbrik edib.

“MDB Humanitar Əməkdaşlıq

qeyd edib ki, Gəncə şəhəri idman paytaxtına çevriləcək - yarışlar, həmçinin Azərbaycanın 10-dan çox şəhərində keçiriləcək.

Belarusu II MDB Oyunlarını uğurla keçirməsi münasibətilə təbrik edən dövlətimizin başçısı vurğulayıb ki, bu ölkənin təcrübəsi bu mühüm idman tədbirinə hazırlıqda və onun keçirilməsində bizim üçün çox faydalı olacaq.

Prezident İlham Əliyev bir aydan sonra Bakının ön böyük beynəlxalq tədbirə - COP29 iqlim konfransına ev sahibliyi edəcəyini xatırladıb və bəyan edib ki, biz 200-ə yaxın ölkənin bu konfransın Bakıda keçirilməsi haqqında yekdil qərarını bütün dünya ictimaiyyətinin Azərbaycana hörmətinin əlaməti kimi qiymətləndiririk.

Bu gün (dünən - red.) MDB dövlət başçıları İkinci Dünya

çeyinə toxunan dövlətimizin başçısı vurğulayıb ki, Azərbaycan ümumi qələbəmizə sanballı töhfə verib: “Həmin dövrdə 3 milyon 400 min əhalisi olan Azərbaycandan cəbhəyə 700 minə yaxın insan yollanıb. Döyüş meydanlarında 350 min nəfər həlak olub, 130 azərbaycanlı Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülüb. Mühəribə illərində Azərbaycan neftçiləri cəbhəyə neft və neft məhsullarının 80 faizini, hərbi texnika üçün yağların 96 faizini tədarük edib. Bütün bunlar həmin dövrdə Azərbaycanda istehsal olunub, göstərilən məhsulların o vaxtlar SSRİ-də ümumi istehsalının faizidir. Azərbaycanda 130 növdən çox silah, sursat və texnika, o cümlədən məşhur “Katyuşalar”, “Yak-3” qırıcıları istehsal edilib.

Bakıda 41 hərbi hospital fəaliyyət

İlham Əliyev: 9 May ümumi Qələbəmiz MDB-yə üzv dövlətlərin gələcək əməkdaşlığının mühüm amilidir

həmçinin Taqanroq adı ilə tanınan 416-cı Azərbaycan atıcı diviziyasının döyüşçüləri and içdilər və Şimali Qafqazdan başlayan döyüş yolunu Berlində başa çatdırdılar.

damam edib.

Rusiya Prezidenti Vladimir Putin MDB ölkələri arasında müxtəlif sahələrdə qarşılıqlı faydalı layihələrin həyata keçirildiyini, əlaqə-

denti İlham Əliyev iclasda iştirak edib.

Dövlətimizin başçısı iclasda çıxış edib.

Rusiya Prezidentini doğum günü münasibətilə bir daha təbrik edən Prezident İlham Əliyev Rusiya dövlət başçısının Azərbaycana bu yaxınlardakı dövlət səfərinə toxunub və qeyd edib ki, bu səfər Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinin müttəfiqlik xarakterini bir daha təsdiq etdi: “Əminəm ki, əldə olunmuş razılaşmaların həyata keçirilməsi gələcəkdə münasibətlərimizin ardıcıl inkişafı işinə xidmət edəcək”.

Dövlətimizin başçısı Emoməli Şərifoviç Rəhmona Tacikistan

Şurasının qərarına əsasən, Azərbaycanın Şərqi Zəngəzur rayonu-nun Laçın şəhəri 2025-ci ildə MDB-nin mədəniyyət paytaxtı elan edilib. Laçın Azərbaycanın 30 ilə yaxın müddətdə Ermənistanın işğalı altında olmuş şəhərlərindən biridir və demək olar ki, tamamilə dağıdılmışdı. Bu gün Laçın artıq bərpa olunub. Burada yeni həyat başlayıb, keçmiş məcburi köçkünlər qayıdıblar. Laçının MDB-nin mədəniyyət paytaxtı elan edilməsi həm laçınlılar, həm də bütün Azərbaycan xalqı tərəfindən böyük minnətdarlıqla qarşılanıb” -deyən Prezident İlham Əliyev növbəti il Azərbaycanda III MDB Oyunları keçiriləcəyini diqqətə çatdırıb və

müharibəsində Qələbənin 80 illiyi ilə bağlı müraciətinin qəbul edilib

yət göstərdirdi, 440 min yaralı müalicə alırdı. 1942-ci ilin martında

416-cı Azərbaycan atıcı diviziyası 1945-ci il aprelin 21-də birincilər sırasında Berlinin girəcəyinə daxil oldu. Mayın 2-də diviziyanın döyüşçüləri polkovnik Rəşid Məcidovun komandanlığı altında Qələbə Bayrağını Brandenburg darvası üzərinə sancdılar.

Bizim 9 May ümumi Qələbəmiz MDB-yə üzv dövlətlərin gələcək əməkdaşlığının mühüm amilidir. Azərbaycan bu əməkdaşlığa böyük əhəmiyyət verir və bundan sonra da qarşılıqlı fəaliyyətimizin möhkəmləndirilməsi işinə öz töhfəsini verəcək”.

***

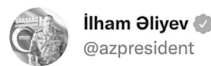
Sonra MDB Dövlət Başçıları Şurasının iclası işini geniş tərkibdə

lərin uğurla inkişaf etdiyini bildirib.

Belarus Respublikasının Prezidenti Aleksandr Lukaşenko iclasda çıxış edib və 1941-1945-ci illər müharibəsində Qələbənin 80 illiyi ilə bağlı MDB xalqlarına və dünya ictimaiyyətinə birgə müraciəti oxuyub.

Sonra Rusiya Federasiyası Federal Məclisinin Federasiya Şurasının sədri Valentina Matviyenko çıxış edərək MDB ölkələrinin parlamentlərarası əlaqələrindən, görüləcək işlərdən, nəzərdə tutulan layihələrdən danışdı.

Daha sonra sənədlər imzalandı. Bununla da MDB Dövlət Başçıları Şurasının iclası başa çatdı.

İlham Əliyev
@azpresident

Bu gün Azərbaycan ordusu Hadrut qəsəbəsini, Çaylı, Yuxarı Güzlək, Gorazılı, Qışlaq, Qaracalı, Əfəndilər, Süleymanlı, Sur kəndlərini işğaldan azad edib. Eşq olsun Azərbaycana ordusuna! Qarabağ Azərbaycandır!

Translate Tweet

6:53 PM · Oct 9, 2020 · Twitter Web App

2020-ci il sentyabrın 27-də Ermənistan silahlı qüvvələrinin cəbhəboyu genişmiqyaslı təxribat törətməsinə cavab olaraq Azərbaycan Ordusu sonradan “Dəmir yumruq” adlandırılan əks-hücum əməliyyatına başladı. 44 gün davam edən Vətən müharibəsi təxminən otuzillik işğala son qoyulması və ərazi bütövlüyümüzün bərpası ilə nəticələndi. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qazanılmış möhtəşəm Zəfər tariximizə qızıl hərflərlə yazıldı.

Vətən müharibəsinin 13-cü günü
09.10.2020

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev xalqa müraciət edib.

Prezident İlham Əliyevin “CNN International” televiziya kanalının “Connect the World” verilişində müsahibəsi yayımlanıb.

Prezident İlham Əliyevin “Sky News” televiziya kanalında müsahibəsi yayımlanıb.

Fransa Prezidenti Emmanuel Makron Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə zəng edib.

Oktyabrın 8-i günün ikinci yarısından başlayaraq 9-u səhərdə bütün cəbhə boyu gərgin döyüşlər davam edib.

Azərbaycan Ordusunun bölmə-

Zəfərə 31 gün qalırdı...

ləri mühüm istiqamətlərdə düşməne atəş zərbələri endirərək onun hərəkət fəaliyyətini tam məhdudlaşdırıb və aktivliyinin qarşısını qətiyyətlə alıb. Görülən tədbirlər nəticəsində düşmənin qoşunları arasında idarəetmə və qarşılıqlı əlaqə itib, bölmələri arasında nizam-səliq yaranıb, şəxsi heyətinin intizamı pozulub, döyüş mövqelərinin tərk edilməsi kütləvi hal alıb.

Dünən həyata keçirilən hərbi əməliyyatlar zamanı Azərbaycan Ordusunun atəş zərbəsi nəticəsində Ermənistan silahlı qüvvələrinin 5-ci dağıtıcı alayının qərargah binası dağıdılıb. Nəticədə binada olan 10-cu dağıtıcı diviziyanın qərargah rəisi polkovnik Samvel Qriqoryan ağır yaralanıb, alayın artilleriya rəisi polkovnik-leytenant Arman Der-meyan və xeyli sayda hərbi qulluqçu məhv edilib.

Azərbaycan Ordusunun Xankəndi şəhərinə endirdiyi atəş zərbələrindən ağır itkilərə məruz qalan Ermənistan silahlı qüvvələrinin

burada yerləşən hərbi hissələrinin şəxsi heyəti təxliyə edilir. Xankəndidə yerləşən hərbi hissələrdən birinin sığınacağına endirilən artilleriya atəşi nəticəsində xeyli sayda hərbi qulluqçu məhv edilib və yaralanıb.

Cəbhənin istiqamətlərindən birində həyata keçirilən əməliyyat nəticəsində Ermənistan silahlı qüvvələrinin 49-cu tank briqadasına məxsus 6 ədəd T-72 tankı tam işlək vəziyyətdə ələ keçirilib.

***

Düşmənin Goranboy, Tərtər və Ağdam rayonlarının ərazilərini atəşə tutub.

***

Azərbaycan Ordusunun bölmələrinin keçirdiyi döyüş əməliyyatları nəticəsində düşmənin xeyli sayda “Qrad” yayılım atəşli reaktiv sistemi məhv edilib.

***

Ermənistan ərazisindən Mingəçevir istiqamətdə atılan ballistik hədəf Azərbaycan HHM sistemləri tər-

rəfindən aşkar edilərək 20 kilometrədən artıq hündürlükdə məhv edilib.

***

Saat 20:00 radələrində Ermənistan-Azərbaycan dövlət sərhədinin Daşkəsən sahəsində yerləşən Azərbaycan Ordusunun müdafiə mövqelərindən Ermənistan ərazisində atışma səsləri və partlayış

müşahidə olunub.

Bələ ki, Ermənistanın Vardenis rayonunun Günəşli və Ağyoxuş kəndlərində yerləşən düşmənin mövqelərindəki hərbi qulluqçular əvvəlcə müxtəlif atıcı silahlardan bir-birinə doğru atəş açmışdır. Bir az sonra isə Günəşli kəndində partlayış baş verib və yanğın müşahidə olunub.

9 oktyabr 2013-cü il

Missiya davam edir

Tarixin bu günündə - 2013-cü il oktyabrın 9 - da keçirilən növbəti, sayca 7-ci prezident seçkilərində Azər-

baycan xalqı artıq üçüncü dəfə Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevə etimad göstərərək

Onu dövlət başçısı seçdi. Yüksək seçici fəallığı şəraitində keçən seçkilərdə 3 126 113 nəfər İlham Əliyevin le-

hinə səs verdi və beləliklə də O, 84,54 faiz səs çoxluğu ilə 10 namizəd arasında qalib oldu. Xatırladaq ki,

İlham Əliyev ilk dəfə 2003-cü il oktyabrın 15-də, növbəti dəfə isə 2008-ci il oktyabrın 15-də Azərbaycan

Prezidenti seçilmişdi. Xalqın Ona böyük inamı isə bir sıra fundamental amillərlə şərtlənirdi.

Seçicilərin Heydər Əliyev siyasətinə böyük inamı

İlham Əliyevin 2013-cü il oktyabrın 9-da üçüncü dəfə Azərbaycan Prezidenti seçilməsinin təməlinə dayanan vacib faktorlar sırasında xalqın böyük siyasətçi, müstəqil Azərbaycanın banisi Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu siyasətə inamını və sadıqlığını xüsusi qeyd edə bilərik. Heydər Əliyev Azərbaycanın intibahı üçün fundamental əsaslar yaradan tarixi şəxsiyyətdir. O, Azərbaycana rəhbərliyi ideoloji baxımdan fərqli formasiyalarda həyata keçirəndə, həm də xalqımızın gələcəyinə, milli maraqlarına hesablanan fəaliyyət həyata keçirib. XX yüzillikdə ikinci dəfə qazandığımız müstəqilliyimizin xilasını da məhz bu böyük şəxsiyyətin adı ilə bağlıdır. Gənc dövlətimizin müqəddəratının təhlükə qarşısında olduğu 1993-cü ilin yayında xalq Ona üz tutaraq Azərbaycanın siyasi rəhbərliyinə gəlməsinə təkid etdi. Xalqın çağırışını qəbul edərək həmin çətin dövərdə Azərbaycana rəhbərliyi üzərinə götürən Heydər Əliyev Ona xas olan müdriklik və uzaqgörənliklə xilaskarlıq missiyası yerinə yetirdi, xaos, anarxiya, tənəzzül içində olan ölkədə sabitliyi, vətəndaş həmrəyliyinə bərqərar etdi və bu əsasda Azərbaycanı inkişafa istiqamətləndirdi. Heydər Əliyev Özüünün siyasi varisi kimi məhz İlham Əliyevi gördü. O, 1 oktyabr 2003-cü il tarixi müraciətində xalqı qarşıdan gələn prezident seçkilərində İlham Əliyevin

namizədliyini dəstəkləməyə çağıraraq Onu "yüksək intellektli, pragmatik düşüncəli, müasir dünya siyasətini və iqtisadiyyatını gözəl bilən, enerjili və təşəbbüskar bir

ikinci dəfə və 2013-cü ildə üçüncü dəfə xalqın inamını qazanmasını şərtləndirən digər bir mühüm amil isə heç şübhəsiz ki, bilavasitə Onun özünün xarizması və daşdığı bü-

şəxsiyyət" kimi səciyələndirib. Heydər Əliyev əminliyini ifadə edərək bildirdi ki, Özüünün başa çatdırı bilmədiyi tələblər, planları, işləri xalqın dəstəyi ilə İlham Əliyev başa çatdırı biləcək.

Əlbəttə, Heydər Əliyevin böhs olunan müraciəti xalqını, Vətəninə çox sevən Liderin çağırışı idi və seçicilər də bu çağırışı böyük vətəndaşlıq məsuliyyəti kimi qəbul etdilər. Eyni zamanda, İlham Əliyevin 2003-cü ildə ilk dəfə, 2008-ci ildə

tüm vəzifələrdə uğurla çalışması, etimadı yüksək səviyyədə doğrultması ilə bağlı idi. Hər dövr siyasətçilərdən fərqli keyfiyyətlər tələb edir. Əminliklə deyə bilərik ki, müasir dövr siyasətçilərinə verilən bütün tələblər İlham Əliyevə cəmləşib. Yüksək intellekt, yaxşı təhsil, idarəetmədə mükəmməl təcrübə, siyasi konyukturanı bilməsi, ən əsası isə xalqa yaxınlığı, milli maraqlarımıza sadıqlığı Onu seçkilərə qatılan digər namizədlərdən fərqləndirirdi.

Dünya tarixinə nəzər saldıqda ayrı-ayrı ölkələrdə birinci şəxslərin karyeralarının, siyasi talelərinin çox kövrək olduğunu görürük. Müxtəlif zamanların fərqli liderləri olub. Ancaq bir çox hallarda

liderlərə bəslənən etimad limiti tez tükənib. Bunun da əsas səbəbi sabun köpüyünə bənzəyən vədlərin yerinə yetirilməməsi olub. İlham Əliyevə gəldikdə isə O, heç vaxt şübhə verməyib, ancaq nəyi deyib, onu da mütləq yüksək səviyyədə yerinə yetirib. Tam qətiyyətlə belə bir fikri ifadə edə bilərik ki, İlham Əliyevin 2013-cü il oktyabrın 9-da üçüncü dəfə Azərbaycan Prezidenti seçilməsi əvvəlki iki prezidentliyi dövrünün nəticələri idi. Bundan əvvəlki 10 illik səmərəli, məqsədyönlü, milli maraqlara, Azərbaycan xalqının mənafeyinə yönələn

fəaliyyət elə üçüncü dəfə prezidentliyə aparan yol oldu. Seçicilərin İlham Əliyevə dəstəyinin 2003-cü il seçkilərində qeydə alınan 76 faizlik göstəricidən 2013-cü ildə 84, 54 faizə yüksəlməsi də bunun əyani göstəricisi idi.

Beləliklə, İlham Əliyevin iki prezidentliyi dövründə hansı uğurlar qazanmışdıq, ölkəmiz haradan haraya gəlmişdi? Yalnız bəzi məqamlara diqqət etməklə bu barədə konkret təsvir formalaşdırmaq mümkündür.

-Siyasətə varisliyin yüksək səviyyədə təmin olunması. Dünya təcrübəsində siyasi kursun vaxtaşırı dəyişməsi fonunda bir sıra dövlətlərin sözün əsl mənasında çıxılmaz labirintə düşdüyünü, fəsadlarla üzləşdiyini yaxşı bilirək. Belə dövlətlər sanki geridönüş edərkən keçilən yolu təzədən qət etmək məcburiyyətində qalırlar. Bu da ölkənin potensialının, enerjisinin izafə xərcənlənməsi deməkdir və xalq təkrardan yorulur, bezir. Bizdə belə hallar yaşanmır. İlham Əliyev ilk dəfə Prezident kimi and içəndə Heydər Əliyev siyasi kursuna sadıq qalacağını bildirmişdi. Onun bu vədəinə yüksək səviyyədə əməl etməsi və əlbəttə ki, apardığı siyasətdə yaranan çağırışları nəzərə alması, yeni ümummilli hədəflər müəyyənləşdirməsi, onların reallaşdırılması üçün fədakar və peşəkar fəaliyyətlər sərgiləməsi ölkəmizin xoşbəxtliyidir. İlham Əliyev ənənələrə sadıq qalmaqla respublikamızı hər cəhətdən müasir dövlət quruculuğuna istiqamətləndirdi.

- Dayanıqlı inkişafın təmin olunmasını Prezident İlham Əliyev lap əvvəldən dövlət si-

yasətinin mütləq prioriteti qismində müəyyənləşdirib. Müstəqilliyimizin və ideoloji dəyərlərimizin daha da möhkəmləndirilməsinin, vətəndaş həmrəyliyinin bərqərar olmasının təməlinə Azərbaycan dövlətinin milli maraqlarının qorunması dayanırdı. Müstəqillik və suverenlik prinsiplərinə əsaslanan siyasət Azərbaycanca beynəlxalq arenada ləyaqətli dövlət imici qazandırdı, müttəfiqlərimizin, dostlarımızın sayı artdı və ölkəmiz dialoq məkanına çevrildi. BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvü seçilməsi, sıralarında 120 ölkəni birləşdirən Qoşulmama Hərəkatına (QH) üzv qəbul olunması respublikamızın böyük uğurları idi.

Paralel şəkildə, Prezident İlham Əliyev yeni neft strategiyasını uğurla reallaşdırmaqla, ölkə iqtisadiyyatında qeyri-neft sektorunun əhəmiyyətini artırılması, biznes mühitinin optimallaşdırılması, sahibkarlığın inkişafı, investisiya cəlb ediliyinin artırılması, yerli istehsalın dəstəklənməsi istiqamətində davamlı tədbirlər gördü. Ölkənin işğalla üzləşməsi nəzərə alınmaqla müasir ordu quruculuğuna start verildi. Regional inkişaf proqramları qəbul olundu. Nəhəng infrastruktur layihələri həyata keçirildi ki, bütün bunlar da respublikamızın inkişafına güclü tökən verdi.

-İlham Əliyevin birinci prezidentliyi dövründən başlaydığı siyasət ilk növbədə dövrün sosial məzmunu ilə fərqlənib. İlham Əliyev bəyan etdi ki, O, hər bir vətəndaşın Prezidenti olacaq və oldu da.

Mübariz ABDULLAYEV

XİN başçılarının görüşündə...

Oktyabrın 7-də Rusiyanın paytaxtı Moskvada Müstəqil Dövlətlər Birliyinin (MDB) Xarici İşlər Nazirləri Şurasının iclası keçirilib. Nazirlər əvvəlcə məhdud tərkibdə, sonra isə plenar iclasda görüşüblər. XİN başçıları Rusiyanın 2024-cü ildə sədrliyinin prioritetlərinin həyata keçirilməsi kontekstində birgə fəaliyyətin yekunlarını, MDB-də çoxşaxəli əməkdaşlığın inkişaf perspektivlərini, o cümlədən, iqtisadi inteqrasiyanın dərinləşdirilməsi, ənənəvi və yeni çağırışlara, təhdidlərə qarşı mübarizə, mədəni və humanitar əlaqələrin genişləndirilməsi məsələlərini müzakirə ediblər.

Laçın şəhəri MDB-nin mədəniyyət paytaxtı olacaq

Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov tədbirdə çıxış edib. Nazir çıxışında Azərbaycanın MDB çərçivəsində iqtisadiyyat, ticarət, nəqliyyat-kommunikasiyalar, sənaye, intellekt, humanitar, gənclər və s. istiqamətlər üzrə əməkdaşlığa baxışı, habelə BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına (COP29) sədrliyi barədə məlumat verib. Təşkilata üzv dövlətlərlə qarşılıqlı səfər və təmasların artırılmasının ikitərəfli və çoxtərəfli formatlarda əməkdaşlığa töhfə verdiyi, o cümlədən Xarici İşlər Nazirləri Şurası formatının öz növbəsində qarşılıqlı maraq doğuran məsələlərin müzakirə-

sində faydalı olduğu vurğulanıb.

C.Bayramovun çıxışında humanitar və gənclər sahəsində əməkdaşlıq üzrə birgə tədbirlərin keçirilməsini nəzərdə tutan planların üzv ölkələr və xalqlar arasında əməkdaşlıq və yaxınlaşmaya töhfə verəcəyinə dair inam ifadə olunub. Ölkəmizin "Birliyin mədəniyyət paytaxtı" təşəbbüsünə xüsusi önəm veriyi, bu istiqamətdə növbəti il üçün Laçın şəhərinin MDB-nin mədəniyyət paytaxtı elan olunması haqqında dövlət başçıları tərəfindən qəbul edilməsi nəzərdə tutulan qərarın bu ildə mədəniyyət sahəsində birgə genişmiqyaslı layihə və tədbirlərin təşkilinə imkan verəcəyi diqqətə çatdırılıb.

Ceyhun Bayramov: Təhlükəsizlik təhdidləri ilə mübarizədə birgə söylər vacibdir

Nazir MDB çərçivəsində radikalizmə qarşı əməkdaşlıq məsələlərinin effektiv tənzimlənməsi sahəsində beynəlxalq hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi, maarifləndirici tədbirlərin və kadr potensialının gücləndirilməsinin əhəmiyyətini

də qeyd edib. Mülki təyinatlı süni intellekt sahəsində əməkdaşlığın, habelə bu sahənin beynəlxalq hüquq normaları, xüsusilə suverenlik və ərazi bütövlüyü prinsiplərinə hörmət, dövlət nəzarəti və etik prinsiplər əsasında inkişaf etdi-

Növbəti görüş Qazaxıstanda keçiriləcək

Qeyd edək ki, XİN başçılarının görüşündə aktual beynəlxalq və regional mövzular ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb, 2025-ci il üçün nazirliklər arasında çoxsəviyyəli məsləhətləşmələr planı, Gənclərin Beynəlxalq Əməkdaşlıq Strategiyasının həyata keçirilməsinə dair 2025-2026-cı illər üçün fəaliyyət planı və Aşqabad şəhərinin MDB-nin yeni İdman İmkanları Şəhəri elan edilməsinə

dair 2024-2025-ci illər üçün fəaliyyət planı təsdiqlənib.

Bundan əlavə, iclasda vəkillik, media və könüllülük hərəkatının inkişafı sahələrində dörd yeni baza təşkilatının yaradılması ilə bağlı qərarlar qəbul olunub. Eləcə də, MDB Xarici İşlər Nazirləri Şurasının növbəti iclasının 2025-ci il aprelin 11-də Qazaxıstanda keçirilməsi barədə qərar qəbul edilib.

N.BAYRAMLI

rilməsinin əhəmiyyəti vurğulanıb.

Sözgedən sahə üzrə təhlükəsizlik təhdidləri ilə mübarizədə birgə söylərin vacibliyi qeyd edilib, ölkəmiz tərəfindən bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlər, o cümlədən cari ilin sentyabrında keçirilən Kiberdiplomatiya üzrə ilk beynəlxalq konfransdan bəhs olu-

nub.

Ölkəmizin COP29 sədrliyi barədə ətraflı məlumat verən nazir Ceyhun Bayramov Azərbaycan tərəfindən danışıqlar prosesinin aparıldığını və görüşlərin hazırlıq işlərinin global iqlim fəaliyyətinə mühüm töhfə olması məqsədilə genişmiqyaslı sədrlik fəaliyyəti həyata keçirildiyini diqqətə çatdırıb.

Müharibənin taleyini həll edən qələbə - Hadrut!

Bir zamanlar işğal günlərini öz-börlədiyimiz, həsrətlərinə anım tədbirləri həsr etdiyimiz torpaqlarımızın artıq dörd ildir ki, azadlıq

günlərini yaddaşımızın, ömrümüzün ən gözəl yerinə həkk etmişik.

Bu gün də həmin müqəddəs, unudulmaz günlərdən biridir. Düz dörd il öncənin bu günündə Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı, Prezident İlham Əliyev möhtəşəm xəbərlərdən biri ilə də

xalqımızı sevindirdi. Belə ki, 2020-ci il sentyabrın 27-dən başlayaraq Azərbaycan Ordusunun həyata keçirdiyi əks-hücum əməliyyatları nə-

sonra II Qarabağ müharibəsi zamanı Müzəffər Azərbaycan Ordusu tərəfindən geri qaytarıldı.

Həmin gün Hadrut qəsəbəsi ilə yanaşı, Hadrut döyüşləri də deyilən əməliyyat nəticəsində Tərtərın Çaylı, Füzulinin Yuxarı Güzlək, Gorazılı, Cəbrayılın Qışlaq, Qaracallı, Əfəndilər, Süleymanlı və Xocavəndin Sur kəndləri də düşmənin tapdağından azad olundu. Bu döyüşlər Birinci Qarabağ müharibəsi zamanı Ermənistan qoşunları tərəfindən işğal edilmiş Hadrutda və ona bitişik kənd və yüksəkliklərdə aparılan əməliyyatdır.

Belə ki, döyüşlər zamanı Azərbaycan Ordusu oktyabrın əvvəllərində cənub cəbhəsində irəliləyərək düşmənin gözləmədiyi istiqamətə - Hadruta yönəlib. Hadrutun azad edilməsi böyük ölçüdə müharibənin taleyini həll edən əməliyyatlardan biri olub. Çünki Azərbaycan Ordusu məhz Hadrutun azad olunmasından sonra Şuşaya doğru istiqamət alıb. Ona görə də Şuşanın azad olunmasında Hadrut döyüşlərinin çox böyük rolu olub. Çünki düşmənin Azərbaycan hərbiçilərini

Şuşada başqa istiqamətdən gözləyirdi.

Hadrut, demək olar ki, müharibə boyunca başibələli zonalardan biri oldu. Çünki strateji mövqeyinə və yuxarıda qeyd etdiklərimizə görə Hadrut döyüşlərindəki məğlubiyyətə bəzi bəzi bilməyən düşmənin bu barədə yalan məlumatlar yaymağa başladı. Günlərlə Ermənistan rəhbərliyi, bu ölkənin rəsmi şəxsləri və düşmənin dəyirmanına su tökən bəzi xarici jurnalistlər Hadrutun guya ermənilərin nəzarətində olduğu barədə dezinformasiyalar yaydılar.

Lakin tarix və Azərbaycan ordusu öz sözünü çoxdan demişdi. Müharibənin nəticəsinə uyğun olaraq, bütün digər torpaqlarımız kimi Hadrut da öz əzəli-əbədi sahiblərinə - Azərbaycan xalqına qayıtdı və 2021-ci ilin martın 16-da Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı, Prezident İlham Əliyev Hadrut qəsəbəsində dövlət bayrağını qaldıraraq çıxış etdi. Ali Baş Komandan həmin çıxışında Hadrutun işğaldan necə azad olduğunu açıqladı.

Dövlət başçısı bildirdi ki, Hadrut qəsəbəsinin azad edilməsi çox

uğurlu hərbi əməliyyat nəticəsində mümkün olub: "İlk növbədə, ətraf dağlar götürüldü. Hadrutun ətrafında yerləşən yüksəkliklər Azərbay-

cən Ordusu tərəfindən götürülən-dən sonra faktiki olaraq nəzarət Azərbaycan Ordusuna keçdi və Hadrut qəsəbəsinin işğaldan azad edilməsi artıq qaçılmaz idi".

Bütün Qarabağ torpaqları kimi Hadrutda da düşmənin işğalından azad olunduqdan sonra bərpa-quru-

culuq işlərinə başlanılıb və bütün infrastruktur bərpa edilir.

Hadrut və onunla bərabər bütün Qarabağ torpaqlarının azadlığı

Şahənə MÜŞFİQ

Milli Məclisin iclasında... Deputatlar ABŞ-ın Azərbaycana qarşı qərəzli mövqeyini pisləyiblər

Oktyabrın 8-də Milli Məclisin növbəti iclası keçirilib. İclasın gündəliyinə 28 məsələ daxil edilib. Əvvəlcə spiker Sahibə Qafarova bildirib ki, Milli Məclisin deputatları xarici işlər naziri Ceyhun Bayramova müraciət edərək, ABŞ Konqresinin bir qrup üzvünün həmin ölkənin dövlət katibinə məlum məktubu ilə əlaqədar narahatlıqlarını bildiriblər. S.Qafarova qeyd edib ki, Azərbaycan hər zaman beynəlxalq münasibətlər sisteminin məsuliyyətli üzvü, etibarlı tərəfdaş kimi çıxış edib və biz ölkəmizin belə mövqeyi ilə fəxr edirik.

Ölkəmizin sülh və sabitlik üçün göstərdiyi səylər danılmazdır

Onun sözlərinə görə, Azərbaycanı etibarlı tərəfdaş kimi fəaliyyəti həm ayrı-ayrı dövlətlərlə ikitərəfli münasibətlərdə, həm də dünyanı narahat edən global problemlərin həllinə verdiyi töhfələrdə özünü açıq şəkildə göstərir: "COP29-a ev sahibliyi və bu çərçivədə aparılan işlər də bunun bariz nümunəsidir. Ölkəmizin sülh, sabitlik və əməkdaşlıq üçün göstərdiyi yorulmaz səylər danılmazdır. Onu da nəzərə almaq lazımdır ki, Azərbaycan müstəqil daxili və xarici siyasət həyata keçirən, yalnız öz milli maraqlarını əsas götürən, ərazi bütövlüyünü və suverenliyini öz gücünə təmin edən ölkədir. Mən bu baxımdan Prezident İlham Əliyevin bir fikrini xatırlatmaq istəyirəm: "Heç kim bizə heç nə dikto edə bilməz və bizim daxili işlərimizə müdaxilə edə bilməz. Nəyi lazım bilirsən, onu da edəəcəyik".

Cari məsələlərlə bağlı çıxışlarda da millət vəkili ABŞ-ın Azərbaycana qarşı qərəzli mövqeyini pisləyiblər. Deputat Bəhruz Məhərrəmov deyib ki, Azərbaycan sepaçılığa və işğala son qoymaqla münasibəti prespektivinə

son qoyub: "ABŞ buna görə də Ermənistanla yarımçıq sülhə nail olmasını və gələcəkdə onun pozulub münasibətiyə çevrilməsini istəyir. Elə vəziyyətə düşüb ki, özünü müstəqil müdaxilə edir. Azərbaycan maraqlarına zidd konfiqurasiya dəyişikliyinə imkan verməyəcək".

Parlamentin Regional məsələlər komitəsinin sədri Siyavuş Novruzov isə bildirib ki, son onilliklər dünyada baş verən müharibələrdə ABŞ birbaşa və ya dolayısı ilə iştirak edib. O qeyd edib ki, Sovet İttifaqı dağıldıqdan sonra ABŞ bir sıra ölkələrin daxili işlərinə müdaxilə edib, onları parçalayıb və kiçik dövlətlər yaradıb: "Həmin kiçik dövlətləri isə öz səfirləri vasitəsilə idarə edib. Lakin indi onun Cənubi Qafqaza daxil olmağı istəyinə imkan verilməyəcək. Azərbaycan həmişə olduğu kimi müstəqil siyasətini davam etdirəcək. ABŞ konqresmenləri "TikToker" Əli Kərimlini və onun kimiləri qəhrəman kimi təqdim etməyə çalışırlar. Kimi onların ölkəmizə qarşı planları baş tutmayacaq".

ABŞ-la münasibətlər yenidən nəzərdən keçirilməlidir

Milli Məclis sədrinin birinci müavini Əli Əhmədov isə çıxışında bildirib ki, Azərbaycana qarşı sanksiya tətbiq etmək cəhdləri bizim üçün yeni deyil. Çünki ABŞ 1992-ci ildə 907-ci düzəliş vasitəsilə sanksiya tətbiq etmişdi. "Əgər 1992-ci ildə ölkəmizə qarşı tətbiq edilən sanksiya bizi sarsıda bilmədisə, əksinə daha güvənləndikdə, bu gün güclü Azərbaycana tətbiq edilən sanksiyaların heç bir nəticəsi olmayacaq. Azərbaycan bütün dövlətlərlə sülh və əməkdaşlıq şəraitində münasibətlərinin tərəfdarıdır. Azərbaycanı nə sanksiya, nə də hansısa təhdidlərlə yolundan döndərmək mümkün olmayacaq", - deyər Ə.Əhmədov vurğulayıb.

Vitse-spiker Ziyafət Əsgərov da ABŞ-ın Azərbaycana qarşı ikitərəfli siyasətini davam etdirdiyini deyib. "30 ilə yaxın ABŞ vasitəçi ölkə kimi Ermənistanın ərazilərini işğal altında qaldırması, məsclərlərimizə, insanlığımıza vurulan ziyanı, 1 milyondan artıq qaçqının hüquqları məsələsini niyə qaldırmadı?" - deyər, sual edən vitse-spikerin sözlərinə görə, ABŞ və digər vasitəçilər beynəlxalq hüququ təmin etmədiyi üçün

Azərbaycan öz gücünə ərazi bütövlüyünü və suverenliyini bərpa edib. "İşğal dövründə Qarabağın zəngin flora və faunası məhv edilib. Torpaqlarımızı azad edildikdən sonra kütləvi məzarlıqlar aşkar edildi. İnsanlar işğalçılara məruz qalaraq qətlə yetiriliblər. Bu fakt beynəlxalq hüquqa, insanlığa qarşı hörmətsizlik deyilmi? ABŞ-a daha hansı faktları təqdim etməliyik? Azərbaycan hər zaman beynəlxalq hüquqa uyğun davranır. Onların qərəzli ittihamları heç vaxt qəbul etməyəcək və biz adekvat cavablarımızı verəcəyik", - deyər Z.Əsgərov qeyd edib.

Parlamentin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlararası əlaqələr komitəsinin sədri Səməd Seyidov isə deyib ki, ABŞ tərəfindən dəfələrlə ölkəmizə qarşı qərəzli addımlar atılıb. O, ABŞ-la münasibətlərin yenidən nəzərdən keçirilməsini təklif edib.

İclasda həmçinin vitse-spiker Musa Qasımlı, deputatlar Bəxtiyar Əliyev, Razi Nurullayev, Azər Badamov, Vüqar Bayramov, Vüqar İskəndərov, Tural Gəncəliyev və Elman Nəsirov da çıxış edərək ABŞ-ın ölkəmizə qarşı yanlış siyasətinə etiraz ediblər.

Məhkəmələrə hakimlər təyin olunub

Daha sonra gündəlikdəki məsələlər müzakirə olunub. Əvvəlcə Azərbaycan Ali Məhkəməsinin hakimləri, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin hakimləri, Bakı, Gəncə, Sumqayıt və Şəki Apellyasiya məhkəmələrinin hakimləri təyin edilib. Eləcə də, Şirvan Apellyasiya Məhkəməsi hakimlərinin təyin və vəzifədən azad edilməsi haqqında qərar qəbul olunub.

Sonra "Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkili (ombudsman) haqqında" və "Normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Konstitusiyaya Qanunu (II səsvərmə) qəbul olunub.

Deputatlar, həmçinin ölkələr arasında imzalanmış ikitərəfli sənədləri də ratifikasiya ediblər. Belə ki, "Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Belarus Respublikası Hökuməti arasında baytarlıq sahəsində əməkdaşlıq haqqında 2007-ci il 2 may tarixli Sazişə əlavə və dəyişikliklər edilməsinə dair Protokol", "Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Belarus

Respublikası Hökuməti arasında bitki karantini və mühafizəsi sahəsində əməkdaşlıq haqqında 2007-ci il 2 may tarixli Sazişə əlavə və dəyişikliklər edilməsinə dair Protokol", "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Moldova Respublikası Hökuməti arasında readmissiya haqqında Saziş", "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Pakistan İslam Respublikası Hökuməti arasında Preferensial Ticarət Sazişi", "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Pakistan İslam Respublikası Hökuməti arasında hava əlaqəsi haqqında Saziş" təsdiq edilib. Həmçinin, "Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının təsis edilməsi haqqında" Sazişdə dəyişikliklərin təsdiq edilməsi barədə qanun qəbul olunub.

Sonra bir sıra qanunlara əlavə və dəyişikliklər edilib.

Sonda Milli Məclisin parlamentlararası əlaqələr üzrə işçi qruplarının rəhbərləri seçilib.

Nardar BAYRAMLI

Amnesty International və Human Rights Watch - a çağırış...

COP29 yaxınlaşdıqca, anti-Azərbaycan qüvvələrinin ölkəmizə qarşı təzyiqləri və hücumları daha da güclənməkdədir. Amnesty International və Human Rights Watch təşkilatları bu gün (red.) səhər yaydıqları bəyanatda Azərbaycanın COP29-a ev sahibliyindən qıçıqlanaraq, ölkəmizə qarşı böhtanlar və əsassız tələblər irəli sürürlər. Qərbi Azərbaycan İcması bəyanatlara münasibət bildirib.

Bəyanatda deyilir: "Bu bəyanatların eyni gündə yayımlanması, Azərbaycanı qarşı son həftələrdə artan hücumlar sözügedən hər iki təşkilatın vahid bir mərkəz tərəfindən idarə olunduğunu bir daha göstərir. Azərbaycan öz suverenliyini bərpa etməsinə həzm etməyən qüvvələrin siyasi motivli bu hücumları ölkəmizin beynəlxalq arenada qazandığı uğurlara kölgə salmaq və ölkəmizi nüfuzdan salmaq cəhdidir. Ermənistan qovulmuş

azərbaycanlıların hüquqlarının qorunması ilə bağlı ötən ilin avqust ayında İcmamızın Amnesty International və Human Rights Watch-a göndərdiyi müraciətin cavabı qalması bu təşkilatların insan hüquqları prinsiplərindən nə qədər uzaq olduğunu göstərir. Bütün bunlar Amnesty International və Human Rights Watch-un məlum dairələrin əlində bir siyasi vasitə kimi çıxış etdiyini və Azərbaycanı qarşı etnik və dini əsasda ayrı-seçkilik siyasəti apardığını sübut edir.

Biz Amnesty International və Human Rights Watch-un anti-Azərbaycan mövqeyini, insan hüquqlarına zidd davranışlarını və irqi ayrı-seçkilik siyasətlərini kəskin şəkildə qınayır və onları bu yanlış əməllərdən əl çəkməyə çağırıq".

Qərbi Azərbaycan İcması Varşavada tədbir keçirib

8 oktyabr 2024-cü il tarixində Varşavada, ATƏT-in İnsan Ölcüsü Konfransı çərçivəsində, Qərbi Azərbaycan İcması tərəfindən qayıdış hüququ mövzusunda yan tədbir keçirilib. Tədbirin əsas məqsədi, Ermənistan qovulmuş azərbaycanlıların öz tarixi torpaqlarına təhlükəsiz və ləyaqətli şəkildə geri qayıtmaq hüququnun təmin edilməsinə beynəlxalq səviyyədə diqqət artırmaq olub. Tədbir zamanı qayıdışın hüquqi, humanitar və praktiki aspektləri geniş şəkildə müzakirə edilib.

Tədbirdə moderatorluğu şərhçi və jurnalist Dr. Harvey Dzodin edib. Qərbi Azərbaycan İcmasının sədr müavini Rəhil Həsən çıxış edərək, Ermənistanın törətdiyi etnik təmizləmə, icmanın qayıdış hüququ sahəsində gördüyü işlərdən danışdı və bu mövzunu global gündəmdə saxlamaq üçün

həyata keçirilən səyləri vurğulayıb. Bosniya və Herseqovinanın keçmiş Prezidenti Enna Yaşareviç köçkünlük ilə bağlı şəxsi hekayəsini bölüşərək, ədalətin təmin edilməsinin barışqı üçün zəruri şərt olduğunu qeyd edib. Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) aparat rəhbəri Aydin Səfərxanlı Ermənistanın Qərbi azərbaycanlıları etnik təmizləməyə məruz qoyması və onların qayıdışına imkan verməməsi səbəbindən meydana çıxan insan hüquqları pozuntuları barədə çıxış edib.

Bu tədbir, beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə Qərbi Azərbaycandan qovulmuş azərbaycanlıların problemlərinə və onların qayıdış hüququnun təmin edilməsi məsələsinə yönəlmək üçün faydalı olub. Tədbir, eyni zamanda, Qərbi azərbaycanlıların təhlükəsiz və ləyaqətli şəkildə qayıdışına, ədalət və barışığa nail olmaq üçün beynəlxalq dialoqa töhfə verir.

Azərbaycan
Respublikasının
Medianın İnkişafı
Agentliyi

Məqalə “Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi”nin maliyyə dəstəyi ilə “Elmi-kültəvi, mədəni-maarif, təhsil proqramlarının hazırlanması” istiqaməti üzrə hazırlanmışdır

Düən Ümummilli Liderin anadan olmasının 101-ci ildönümünə həsr edilən Təhsilin İnkişafı Forumu keçirilib. Forum Güllüstan sarayında 300 nəfər dövlət və özəl sektor nümayəndəsinin iştirakı ilə “Tərəfdaşlıqdan tərəqqiyə” şüarı ilə öz işinə başlayıb. Forumun əsas məqsədi dövlət-universitet-sənaye tərəfdaşlığının dayanıqlı və davamlı inkişafı ilə yanaşı, birgə dialoq üçün uyğun platformanın təmin edilməsi və prosesin hərtərəfli dəstəklənməsidir. Forum çərçivəsində 3 moderator və 21 spiker

“Tərəfdaşlıqdan tərəqqiyə” ...

Təhsilin İnkişafı Forumu keçirilib

“Tərəfdaşlıqdan tərəqqiyə” şüarı ilə “Biliyi dəyərə çevirən sinerji”, “Tədqiqatdan inkişafa gedən yol”, “Gələcəyi gənclərə necə hazırlamalı?” panelləri üzrə müxtəlif mövzular haqqında müzakirələr aparıblar.

Açılış mərasimində çıxış edən elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev ölkədə ikinci dəfədir keçirilən Təhsilin İnkişafı Forumunun müxtəlif tərəfləri, özəl və dövlət qurumlarını bir araya gətirdiyini vurğulayıb. Nazir Təhsilin İnkişafı Fondunun yaradılmasının tərəqqiyə atılan bir addım olduğunu bildirdi. Daha sonra TUBİTAK TE-MEG İdarə Heyətinin üzvü, “Catalysade” şirkətinin təsisçisi Səmə Yalçıntaş Sabuncuoğlu mürəzə ilə çıxış etdi.

“Biliyi dəyərə çevirən sinerji”

Təhsilin İnkişafı Fondunun İdarə Heyətinin sədri Elnur Nəsibovun moderatorluq etdiyi “Biliyi dəyərə çevirən sinerji” adlı ilk paneldə elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev, iqtisadiyyat nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev, əmək və əhalinin sosial müdafiəsi

nazirinin müavini Anar Əliyev, Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Səməddin Əsədov çıxış etdilər.

Fundamental elmi tədqiqatların olması vacibdir

E.Əmrullayev bildirdi ki, hazırda təhsilə investisiya məsələsi ən çox xaricdə təhsillə bağlıdır: “Ötən il Azərbaycan xaricdə təhsil almaq hüququ qazanmış 500 nəfərdən 168-i dünyanın “Top10” təhsil müəssisəsinə qəbul olub. 300-ə yaxın startap var ki, bunu ancaq tələbələr yaradıb. Onlardan 14-ü kənardan sərmayə cəlb edə bilib. Bu sərmayənin həcmi 8,5 milyon manatdır. Düşünürəm ki, bu məsələdə tamamilə fərqli nəticələr gözlənilir”.

Nazir qeyd edib ki, fundamental elmi tədqiqatların olması vacibdir. Onun sözlərinə görə, təkcə biznes fəhəkkürü ilə hansısa köklü nəticə əldə edilməsi çətindir.

“Bəzi insanlara “Siz alim de-

yilsiniz, sadəcə elmi dərəcəyə sahib deyilsiniz, sadəcə elmi tədqiqatı olmayan insanlara görə elm geri gedir. Bizdə elmin özü deyil, sadəcə imitasiyası var. Bu insanların şəxsiyyəti ilə deyil, fəaliyyəti ilə bağlı məqəmdir”.

Texniki-mühəndislik ixtisaslarına maraq artır

Daha sonra iqtisadiyyat nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev bildirdi ki, əvvəlki illərdə peşə təhsili ilə bağlı humanitar sahələrə maraq çox idisə, indiki məqamda texniki-mühəndislik kimi ixtisaslara maraq artır: “Hazırda İnnovasiya Fəaliyyəti haqqında qanun layihəsinin təkmilləşdirmə layihəsi

hazırlanıb, hökumətə təqdim edilib. Hesab edirəm ki, biz rəqəmsal iqtisadiyyat sahəsində yenilikləri artırıla bilər. Bu sahədə dəyişikliklər qısa müddətdə etmək mümkün deyil. Lakin transformasiyaya hazır olmalıyıq. Kimliyindən, vəzifəsindən asılı olmayaraq, hər kəs biliyini daim inkişaf etdirməlidir”.

Cəbrayıl da peşə hazırlıq mərkəzi tikiləcək...

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi nazirinin müavini Anar Əliyev diqqətə çatdırıb ki, peşə təhsili sahəsində aktiv fəaliyyət həyata keçirilir: “Təhsil sistemi ilə əmək bazarı arasında ciddi əlaqə təmin edilməlidir. Bununla əlaqədar Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə Elm və Təhsil Nazirliyi, o cümlədən digər aidiyyəti qurumlar arasında fikir ayrılığı yoxdur. 2030-cu ilə qədərki inkişaf strategiyasına əsasən regionlar üzrə 10 peşə hazırlıq mərkəzinin yaradılması nəzərdə tutulur. İşgəldən azad edilmiş Cəbrayıl da peşə hazırlıq mərkəzi tikiləcək. Biz bu sahəyə özəl sektoru

da daxil etməliyik”.

Elmin prestijinin artırılması önəmlidir

SOCAR-ın prezidenti Rövşən Nəcəf isə diqqətə çatdırıb ki, Neft Şirkəti 5 ali təhsil müəssisəsi ilə təcrübə proqramı həyata keçirir: “Həmçinin, universitetlərlə məhz kadr hazırlığı üzrə əməkdaşlıq edilir. İstənilən sahədə 5-10 ildən sonra texnologiyalar tamamilə fərqli olacaq. Biz həmin texnologiyalara sahib olmalıyıq ki, digər ölkələrlə yarışa bilək. Elmin inkişafı üçün zəruri ekosistem mövcud olmalıdır. Elmin prestijinin artırılması önəmlidir”.

Məktəblilərimizin hazırladığı peyk orbitə buraxılacaq!

“Azərkosmos”un İdarə Heyətinin sədri Səməddin Əsədov isə kosmik sahədə elmin rolunun vacibliyinə toxunub. O qeyd edib ki, məktəbli və gənclərin layihələrinin stimullaşdırılması istiqamətində addımlar atılır: “Elm və Təhsil Nazirliyi ilə müzakirələrdə razılaşdırılmış bu layihənin hazırlanması artıq başlayıb. Məsələn, keçən il Ermənistan dövləti orbitə peyk göndərdi. Bizə (Azərkosmosa) dedilər, bəs siz bunu edə bilərsiniz? Qurumun bu sahədə potensialı yüksəkdir. Amma biz düşündük ki, o peyki məktəblilərimiz hazırlaya bilər. Nəticə olaraq, gələn il Azərbaycanlı məktəblilərin hazırladığı peyk orbitə buraxılacaq”.

Yeganə BAYRAMOVA

“Daşınmaz əmlakın ilkin qeydiyyatı...”

Media nümayəndələri üçün seminar keçirilib

İlkin Məsələləri Dövlət Xidməti və Medianın İnkişafı Agentliyinin bir-

gə təşkilatçılığı ilə baş tutub. Tədbirdə çıxış edən Əmlak

Məsələləri Dövlət Xidmətinin rəis müavini Rüstəm Şahbazov Dövlət Xidmətinin fəaliyyətində müasir idarəetmə elementlərinin tətbiqinə və modern yanaşmalara uyğun olaraq, əmlak idarəçiliyi sahəsində davamlı, genişmiqyaslı tədbirlər həyata keçirildiyini qeyd etdi. R.Şahbazov həmçinin digər sahələrlə yanaşı, daşınmaz əmlakın qeydiyyatı sahəsində də prosedurların sadələşdirilməsi, vətəndaş məmnunluğunun artırılması, o cümlədən göstərilən xidmətlərin elektronlaşması istiqamətində mühüm layihələrin icra edildiyini diqqətə çatdırdı.

Medianın İnkişafı Agentliyinin İcraçı direktorunun müavini Natiq

Məmmədli media nümayəndələrinin peşəkarlığının artırılması və iqtisadi sahədə jurnalistlərin ixtisaslaşmasının vacibliyindən danışdı. N.Məmmədli ictimaiyyətin diqqət və diqqətə layiq informasiya ilə təmin edilməsində və sahəvi jurnalistikanın inkişafı istiqamətində belə seminarların təşkilinin əhəmiyyətini vurğulayıb.

Sonra Əmlak Məsələləri Dövlət Xidmətinin tabeliyində Daşınmaz Əmlakın Dövlət Kadastri və Reyestri publik hüquqi şəxs departament müdiri Rəşad Əbləsoyov “Daşınmaz əmlakın ilkin qeydiyyatı” mövzusunda təqdimatla çıxış etdi. Departament müdiri daşınmaz əmlakın ilkin qeydiyyatı

prosədurları, tələb olunan sənədlər, qanunvericiliyin tələbləri, bu

təqdim olunub.

“AZHAB Forum” 2024 Azərbaycan Halal Biznes Forumu global halal ticarət sahəsində yeni biznes imkanlarını araşdırmaq üçün çoxtərəfli platforma hesab edilə bilər. Tədbirdə Azərbaycan, Türkiyə, Səudiyyə Ərəbistanı, Malayziya, İndoneziya Pakistan, Rusiya, Qazaxıstan, Özbəkistan, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Qətər, Misir Almanıya, Birləşmiş Krallıqdan 400-dən çox biznes nümayəndəsinin iştirak etməsi işgüzar görüşləri və peşəkar biznes şəbəkəsinin səmərəli müzakirəsi baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Forum xarici tərəfdaş ölkələrlə halal biznes sahələrində

əməkdaşlığı inkişaf etdirmək, bu sahədə təcrübə mübadiləsinə və bilikləri bölüşmək, cəmiyyətin halal sənaye haqqında etik davranışları gücləndirmək, xüsusilə də regionda halal biznesin müasir formatını təsis etmək kontekstində mühüm tədbirdir.

Global ticarətdə son illərdə təzəhür edən müxtəlif haqsız rəqəbat və amansız ticarət meyilləri, dünya güclərinin proteksionist si-

Halal biznes platforması

“AZHAB Forum” biznesin inkişafı və investisiyaların cəlb edilməsinə yeni imkanlar yaradır

yasətləri, tranzit və logistik zəncirinin pozulması və digər hallar müasir dünyada halal sənaye amilini də ön plana çıxarmaqdadır. Artıq bir çox regionlarda halal sənaye blokunda birləşməyə çalışan investitorlar, ticarət iştirakçıları, kiçik və orta biznes icması daha cəlbə-

dici təsir bağışlayan bu biznes modelinə can atırlar. Son illərdə halal brendi təkcə sənayenin deyil, qida və digər istehsal sektorlarının, həmçinin turizm, xidmət sahələrinin də fəaliyyətinin əsas devizinə çevrilməkdədir. Xüsusilə də islam ölkələrinin biznes icmalarında ge-

niş təşviq edilən bu model öz coğrafi həddlərini artırır. Bir sözlə, halal biznes dalğası qarşılınmaz iqtisadi proses kimi müxtəlif sektorlarda genişlənməyə başlayır.

Halal biznes konsepsiyasının əsas şərtləri şəffaflıq və dürüstlük, hesabatlılıq, iqtisadi və sosial öhdəliklərə hüquqi qaydalarla yanaşı, məsuliyyətlə yanaşmadır. Bu konsepsiya əslində İslam dünyası-

nın biznes ənənələrinə söykənir, məhsulların, xidmətlərin islam şərtlərinə uyğunluğunu önə çəkir. Məhsulun istehsal və emalı zamanı islam qaydalarına riayət olunması tələb olunur. Ancaq son illərdə müasir iqtisadi reallıqlar və biznesin yeni tələb və meyarlarının meydana çıxması halal konsepsiyasını mahiyyətini də xeyli genişləndirib. Belə ki, bu meyarlar təkcə istehsal və emalla məhdudlaşmır, halal konsepti və yanaşması ticarət, sənaye, turizm, xidmət, nəqliyyat, logistika, bank, maliyyə və digər sahələrlə əhatə etməklə, şəffaflıq prinsipini daha çox özündə ehtiva edir.

400-dən çox biznes nümayəndəsinin təşəbbüskarlığı

Zəngin mədəni irsi və çoxəsrlik İslam sivilizasiya tarixi ilə zəngin olan Azərbaycanın iqtisadiyyatında son illərdə dərinləşən şəffaflıq göstəriciləri və sahibkarlığın fəaliyyətində hesabatlılığın artması, qida sənayesinə ekoloji təmiz məhsulların istehsalı və emalı yeni meyarların tətbiqi, habelə körfəz ölkələri ilə ticarətin genişlənməsi halal biznes sənayesinin ölkəmizdə də inkişafı üçün yeni imkanları formalaşdırır. Halal biznes cəmiyyətinə sıx inteqrasiya və İslam ölkələri ilə son dövrlərdə mal dövriyyələrində artan böyük həcmli mübadilə, bundan başqa, Azərbaycanın regional iqtisadi və ticarət potensialını əhəmiyyətli dərəcədə böyütməsi və mühüm regional layihələrdə təşəbbüskarlığı halal tərəfdaşlıqda da rolunu gücləndirir.

Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi (KOBİA) və Dövlət Turizm Agentliyinin təşkilatçılığı ilə Bakıda keçirilən Azərbaycan Halal Biznes və Turizm Forumunun (AZHAB Forum) keçirilməsi təşəbbüsü isə Azərbaycanın bu regionda iqtisadi inkişafın əsas hərəkətverici qüvvəsinə malik olmasını nümayiş etdirir.

“AZHAB Forum” Azərbay-

cان Halal Biznes Forumu global halal ticarət sahəsində yeni biznes imkanlarını araşdırmaq üçün çoxtərəfli platforma hesab edilə bilər. Tədbirdə Azərbaycan, Türkiyə, Səudiyyə Ərəbistanı, Malayziya, İndoneziya Pakistan, Rusiya, Qazaxıstan, Özbəkistan, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Qətər, Misir Almanıya, Birləşmiş Krallıqdan 400-dən çox biznes nümayəndəsinin iştirak etməsi işgüzar görüşləri və peşəkar biznes şəbəkəsinin səmərəli müzakirəsi baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Tədbirdə çıxış edən Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin (KOBİA) sədri Orxan Məmmədov bildirdi ki, “AZHAB Forum” əməkdaşlığın gücləndirilməsi, bilik mübadiləsinin aparılması, məhsulların nümayişi, halal sənayedə etik və dayanıqlı təcrübələrin təşviqi, regionda biznes inkişafını və beynəlxalq əməkdaşlığı dəstəkləmək məqsədi daşıyır. Forumda irəli sürülən təşəbbüslər həm də Qarabağ və Şərqi Zəngəzurd milli-mədəni irsin dirçəldilməsi, eləcə də tarixi abidələrin əvvəlki əzəmətinə qaytarılması baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Azərbaycan Böyük İpək yolunda mühüm ticarət, nəqliyyat, logistika və kommunikasiya qovşağıdır. Ölkədə həyata keçirilən əhəmiyyətli infrastruktur və investisiya layihələri sayəsində Azərbaycan, Şərqlə Qərbdə arasında səmərəli şəbəkə multimedial daşımaqla təmin edilir. Bu üstünlüklər Azərbaycana global halal iqtisadiyyatına mühüm töhfə verməyə imkan verir. Bu kontekstdə Azərbaycan, Mərkəzi

Forumda irəli sürülən təkliflər sırasında sərmayə imkanlarının artırılması, kiçik biznesə müasir halal biznes meyarları əsasında sərmayələrin verilməsi də yer alır. Bu prosedə körfəz ölkələrinin müxtəlif fondlarının sərmayə planları gerçəkləşə bilər. “AZHAB Forum”unda İslam maliyyə və bank xidmətləri, ha-

Asiya və Körfəz ölkələri arasında son dövrlərdə nəqliyyat-logistika əlaqələrinin artması, xüsusilə də Çindən gələn yüklərin Orta Dəhliz boyu daşınmalarının intensivliyinin yüksəlməsi və TransXəzər strateji əhəmiyyətinin daha da güclənməsi bu tranzit zəncirində birləşən ölkələrin biznes sektoru üçün də yeni çağırışları meydana çıxarır. Belə ki, Orta Dəhlizin yaratdığı yeni geosiyasi və coğrafi xüsusiyyət-

“Halal təyinat nöqtəsi” ...

lər halal biznes seqmentində yer alan bütün beynəlxalq tərəfdaşlar arasında regional halal iqtisadi əməkdaşlığı təmin etməsinə də vacib faktora çevirir ki, bu prosedə Azərbaycan strateji əhəmiyyətli nöqtələrdən biridir. Tədbirdə çıxış edən iqtisadiyyat nazirinin müavini Səməd Bəşirinin vurğuladığı kimi Azərbaycan 400 milyon nəfərlik müsəlman istehlakçı bazarının qovşağında yerləşir və bu amil ölkəmizin halal sektorda rolunu gücləndirməyə imkan verir.

Həmçinin, son zamanlar Azərbaycana müsəlman ölkələrindən turist axını da genişlənir ki, bu amil turizm sektorunda çalışan sahibkarlığın və xidmət sənayesinin

inkişafına zəmin yaradır. Bu faktor isə halal qida sənayesində yeni tələbləri ehtiva edir. Belə ki, halal standartlar emal prosesinin təşkili və dəyər zəncirinin formalaşdırılmasında fermer və sahibkarlarla yanaşı, turizm və xidmət sənayesinin bu normalara uyğunlaşmasını ortaya çıxarır. Ümumiyyətlə, halal prinsiplərin tətbiqi qeyd edilən həmin sahələrin hər birinin inkişafı və gəlirlərini artırmaq üçün həm də əlavə stimullar yaradır. Bir sözlə, Azərbaycana bu coğrafiyanın əsas “Halal təyinat nöqtəsi” kimi halal sənaye komponentlərini inkişaf etdirməklə biznesin bütün təmsilçilərinə yaxşı fürsətlərə yol açır.

Halal kredit və investisiyalar...

ki, İslam Ticarət və İnkişaf Palatası ölkəmizi aqrar sahədə inkişaf etmiş 10 ölkə siyahısına daxil edib və bioloji təmiz kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı ilə bağlı Azərbaycanın potensialı yüksək qiymətləndirilir. Bu baxımdan İslam bankları, “Sukuk” daxil olmaqla halal investisiya alətləri dialoqlarının gücləndirilməsi önəmli ehtiyac var.

Yeri gəlmişkən, halal biznesin maliyyə imkanlarının təmin edilməsində İslam bankçılığının tətbiqinin reallaşdırılması imkan-

ları da nəzərdən keçirilib. Bu prosedə əsas donor olan İslam İnkişaf Bankı ilə kommersiya bankları, kredit qurumları arasında əlaqələrin artırılmasının vacibliyinə toxunulub. Azərbaycan Biznes üçün alternativ maliyyə mexanizmlərinin təmin edən İslam bankçılığı depozit və kreditlərin faizsiz verilməsinə imkan yaradır ki, bu da kiçik və orta biznesin inkişafında xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

E.CƏFƏRLİ

Türkiyənin 2025-ci ildə iqtisadi hədəfləri...

Türkiyənin vitse-prezidenti Cevdet Yılmaz ölkə əhalisini mənfəi proqnozlarla inandırmağa və iqtisadiyyatla bağlı sistemli spekulasiya cəhdlərinə uyma-

mağa çağırıb. O, hökumətin uzunmüddətli ÜDM-in artım templərini və qiymət sabitliyini təmin etmək əzminin olduğunu qeyd edərək sistemli və iradəli

islahatların aparıldığını vurğulayıb. Onun sözlərinə görə, ölkə iqtisadiyyatı gətirdikcə risklərə daha çox davamlı olur ki, bu da güclü infrastrukturun və isteh-

sal bazasının olmasının nəticəsidir. C. Yılmaz iqtisadi sahədə milli prioritetlərin əsas istiqamətlərindən biri kimi yerli və xarici investisiyaların iqtisadiyyatına

yata axınını sürətləndirilməsinin və milli tədiyyə balansının artması hesabına daxili qiymət sabitliyinin möhkəmləndirilməsinin yer aldığını bildirib.

İnflyasiyanın 20 faizə düşəcəyi gözlənilir...

Vitse-prezident ölkədə inflyasiya göstəricilərinə diqqət cəhəklərini bildirib ki, ilin sonuna qədər ölkədə qiymət artımı 41,5 faiz səviyyəsində proqnozlaşdırılır. Təkcə son üç ayda qiymət indeksi 23,5 bənd azalaraq 52 faiz təşkil edib. Halbuki qiymət artımı ilin əvvəlində 75,5 faiz təşkil edirdi. Hökumətin proqnozlarına görə, 2025-ci ilin sonuna qədər ölkədə inflyasiyanın səviyyəsi 20 faizə düşəcəkdir.

cək.

Türkiyənin maliyyə nazirinin müavini Osman Çelik isə bildirib ki, gələcək il ölkədə 3,5 faiz iqtisadi artım hədəflənir və 2027-ci ilə qədər adam-başına düşən ümumi daxili məhsulun (ÜDM) dəyərinin 13 min dollardan 20 min dollara çatdırılması gözlənilir. Qeyd edək ki, cari ilin birinci yarısında adambaşına düşən ÜDM 2023-cü ilin birinci yarısı ilə müqayisədə 6 faiz artaraq 13,4 min dollara çatıb. O. Çelik inflyasiyanın da azaldığını və yaxın illərdə təkrarən qiymət indeksinin mümkün olacağını vurğulayıb.

Türkiyənin xəzinədarlıq və maliyyə naziri Mehmet Şimşək də iqtisadi gözləntilərlə bağlı ümidli və nikbin danışmışdır. O, bu günlərdə büdcə və iqtisadi palanlaşdırma məsələləri ilə bağlı açıqlamalarında iqtisadiyyatda artımın sənaye və yüksək texnologiyalar sektorları üzərində daha çox fokuslandığını bildirib. Onun fikrincə, cari ilin birinci yarısında Ümumi Daxili Məhsul (ÜDM) 6 faizə yaxın artıb. Türkiyə iqtisadiyyatı ilin birinci rübündə istehlak hesabına yüzə 5,7 artıb. Ölkədə kapital qoyuluşları 10,3 faiz, ixracın həcmi 4 faiz yüksəlib, idxal isə 3,1 azalıb. İqtisadiyyatda ən çox ar-

Müdafiə və rəqəmsal sənayedə rekord artım...

tım yüksək texnologiyalar sektorunda qeydə alınıb, 22 faizə yaxın artım müdafiə və rəqəmsal istehsalatın rekord yüksəlişi hesab edilir ki, bu da yeni yaranan əlavə dəyərin əsas sütunlarını təşkil edir. texnologiyalardan sonra tikinti sektorunda qeydə alınıb, bu sahədə 11,1 faiz yüksəlmə baş verib. Kənd təsərrüfatında 4,6 faiz artım olub ki, bu, son dövrlərin ən yaxşı göstəricisi hesab olunur.

ÜDM-in artımı, ixracın böyüməsi dayanıqlığı gücləndirəcək

Hökumətin gözləntilərinə görə, ilin sonunda ÜDM-in illik artım tempi 6 faiz civarında olacaq, ixrac daha da böyüyəcək. Maliyyə naziri hökumətin məşğulluq proqramları və işsizliyin qarşısının alınması ilə bağlı tədbirlər planının da müsbət effekt verdiyini, bu istiqamətdə rəqəmlərin ümidverici olduğunu vurğulayıb. Belə ki, rəsmi statistikaya əsasən, ölkədə mövsümi və xarici təsirlərdən artan işsizlik nisbəti isə son 4 ilin ən aşağı səviyyəsinə - 8,7 faizə düşüb. Hökumətin sosial rifah üzrə məqsədlərinə doğru qərarlı addımlar atacağını xatırladan nazir yeni inkişaf proqramının icrası sayəsində balanslaşdır-

ılmış artımın dayanıqlılığının qorunacağını, cari əməliyyatlar hesabının kəskin azaldılacağını gözlədiklərini xatırladı. Belə ki, idxalın azalması və ixracın artması fonunda, habelə turizm gəlirlərinin yüksəlişi çərçivəsində ilin sonuna kimi tədiyyə balansının kəskinin 1,7 faizə enəcəyi gözlənilir. Nazir xarici ticarətdə ixracın böyüməsi hesabına tədiyyə balansında müsbət salda olacağına inanıldığını bildirib. Hökumətin sənədarlıq və gözləntilərinə görə, cari ilin sonunda və növbəti ildə ixracın yaxşılaşması və xarici resurs axınının sürətlənməsi sayəsində inflyasiyanın azalması gözlənilir.

ABŞ şirkəti Rubenin milyonlarına göz dikib

Qərbin qoruduğunu boyan etdiyi "dəyərləri" tapdığını tendensiya davam etməkdədir. İllərdə separatizmə qarşı "mü-

barizə" adı altında xəyalı təbliğatlar aparan Qərb dünyasının iç üzünü açılır - notisi etibarlı ilə ortadakı situasiya bunu deməyə

əsas verir. Beynəlxalq, ədalət prinsipini, bəşəri insan dəyərləri bir göz qırpmında özünün korporativ maraqlarına qurban verən "demokratik dünya" fərqli coğrafiyalara fərqli standartlar üzərindən yanaşdığını faktoloji şəkildə sübut edir. Cənubi Qafqaza yanaşmada illərlə erməni işğalına göz yuman, vasitəçilik adı altında təcavüzkarı qoruyan, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin bərpası üçün əməli fəaliyyət nümayiş etdirməyən Qərb yeni reallıqlarla da "barışmaq" istəmir. Azərbaycanın son 4 ildə bölgədə formalaşdırdığı siyasi situasiya nəticəsində orta-

Separatçıya "azadlıq" tələbi, yaxud Vaşinqton-Paris ortaqlığının Vardanyan "səhifəsi"...

ya çıxan mənzərə Qərbin ürayınca deyil - habelə, Azərbaycan 30 ildən çox davam etmiş işğal faktı aradan qaldırmaqda yanaşı, BMT TŞ-nin məlum 4 qətnaməsinin icrasını da yerinə yetirir. Dolayısı ilə Azərbaycan həm də Qərbin Ermənistan tərəfindən tapdığını nüfuzunu bərpa edib. 2023-cü il antiterror əməliyyatı ilə isə Azərbaycan özünün suverenliyini bərpa

etməklə yanaşı illərlə separatizm yayan, Azərbaycan qanunlarını pozan, müxtəlif cinayətlərdə günahlandırılan separatçı xunta üzvlərini ədalət mühakiməsi qarşısına çıxardı. Bu, ali hüququn təntənəsidir - cinayətkarın törətdiyi cinayətin məsuliyyətini daşıması ədalətin və hüququn qələbəsidir. Amma deyəsən, Qərb üçün bu dəyərlər artıq aşınıb...

ELBRUS

Köhnə-təzə "kampaniya" - məqsəd "pul qazanmaqdır"...

Söhbət ondan gedir ki, 2023-cü ilin payızından indiyə qədər istər ABŞ-in, istərsə də Al-nin birbaşa və ya dolayısı ilə nəzarətində olan strukturlar, yaxın mərkəzlər separatçıların "azad edilməsi" üçün dayanmadan piar aparmaqdadır. Xüsusilə, cinayətkar xuntanın üzvi, erməniəsilli olub, Qarabağdakı separatçı rejimə "dövlət naziri" olmuş Ruben Vardanyanın azad edilməsi uğrunda yorulmadan iş aparılır. Ötən ilin payızında həbs edilən Vardanyanın azad edilməsi üçün ABŞ-də və Qərbdə ona işləyən PR məşinləri yenidən işə düşüb. Vardanyan ətrafında aparılan "sou"nun təbliğatçıları və təşkilatçıları müxtəlif xarakterli, müxtəlif mənbəlidir. Bu cinayətkar Qərbin bözi dairələri - USAID, Samanda Pauer, ABŞ-in EDELMAN PR şirkəti və s. dəstək verir. Xatır-

ladaq ki, piar məşinini bu ilin aprelində də fəaliyyətini "gücləndirmişdi". Yəni eyni koordinatda fəaliyyət davam etdirilir. Uzun müddətdir Ruben Vardanyanla sıx əlaqələrə malik ABŞ-in "Edelman" PR şirkəti onun azad olunmasını tələb edən kampaniyaları aktiv şəkildə davam etdirərək yeni bəyanat yayıb. Vurğulandığı kimi, Ruben Vardanyanın həbsdən bir neçə ay sonra Qərbdə "Erməni məhsulları azad et" adlı petisiya başlatıldı. Əslində petisiyanın adı erməni məhsulları ilə bağlı olsa da, əsas ideyayı Ruben Vardanyanın azadlığına nail olmaqdır. Kampaniyanın müəllifi illərdir Ermənistan üçün müxtəlif səpəli kampaniyalar həyata keçirən və Ruben Vardanyanla sıx əlaqələri olan ABŞ-in "Edelman" PR şirkətidir.

Ruben Vardanyanın siyasi "kimliyi haqda" geniş danışmağa ehtiyac yoxdur - nəinki Azərbaycan cəmiyyəti, dünya ictimaiyyəti onun kimliyini, vaxtilə Qarabağa hansı məqsədlərlə gəldiyini, hətta hansı təxribatçı əməllər törətdiyini yaxşı bilir. Vardanyan 2022-ci ilə kimi Rusiya vətəndaşı, erməni lobbizminə pul ayıran milyarder kimi tanınıb. O, 2022-ci il sentyabrın 1-də Rusiya vətəndaşlığından imtina edərək Qarabağa köçüb və burada qondarma rejimin "dövlət naziri" kimi fəaliyyət göstərməyə başlayıb. Daha sonra 2023-cü ilin sentyabrında Azərbaycanın hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən həbs edilən Ruben Vardanyan Cinayət Məcəlləsinin 214-1 (terrorçuluğu maliyyələşdirmə), 279.3 (qanunvericiliklə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələrin və ya qrupların yaradılmasında və fəaliyyətində iştirak etmə) və 318.1-ci (Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədini qanunsuz olaraq keçmə) maddələri üzrə ittiham olunur. Ruben Vardanyan Rusiyanın hərbi hava nəqliyyatında önəmli rola malik "Volqa Dnepr" hava nəqliyyatı ilə daşıma şirkətinin idarə heyətinin üzvü olduğu üçün Ukraynanın sanksiya siyahısına daxil edilib və Ukrayna Məxfi Xidmət Orqanı tərəfindən xəbərdarlıq. Lakin biznes planlarını münaqi-

Vardanyandan milyonlarla pul "qoparan" şirkət yenidən öz amplitudasında

şə tərəflərindən birinin maraqları üzərində quran bəzi böyük şirkətlər kimi "Edelman"-ı da sadalanan faktlar maraqlandırır. Bu şirkətin Ruben Vardanyanla əməkdaşlığı 2015-ci ilə gedib çıxır. Həmin il qondarma "erməni soyqırımı"nın 100 illiyi ilə bağlı dünyanın müxtəlif ölkələrində aktiv PR kampaniyalarının aparıldığı bir vaxtda şirkət Vaşinqtonda bu mövzuda konfrans təşkil edir. O zaman tədbirin təşkilatçısı, statusu hələ ki, yalnız moskvalı milyarder olan Ruben Vardanyan idi. Tədbirin təşkilatçıları üçün 250 min dollar vəsaitin xərcləndiyi bildirilir. Növbəti il "Edelman"-ın Böyük Britaniya və İrlandiya üzrə baş direktoru Ed Uilyams "Avropa" mükafatının yaradılmasında şəxsən iştirakına dair qururla açıqlama verir. Mükafatın həmtəşkilatçılarından birinin yenə Ruben Vardanyan olması təsadüfi deyil. 2019-cu ildə isə "Edelman" Vardanyan və həyat yoldaşı Veronika Zonabend tərəfindən yaradılmış "Ermənistanın inkişafı təşəbbüsü" fondu ilə əməkdaşlığı genişləndirir.

Qalmaqallı "Edelman"...

Qeyd edildiyi kimi, "Edelman"-ın adı bir sıra qalmaqallarda da xatırlanır. Bu baxımdan 1970-1980-ci illərdə bütün şirkəti ilə çalışaraq siqaret çəkməni məhdudlaşdırma siyasətinə qarşı çıxmasını, 90-cı illərdə "Microsoft"-un maraqları üçün çıxış etməsinə yada salmaq olar. Həminin ABŞ-də özəl həbsxanaların reputasiyasını bərpa etmək üçün gördüyü fəaliyyətləri, Cəmal Qasıqçı İstanbulda qətlə yetirilən zaman şirkətin Səudiyyə Ərəbistanını tə-

mizə çıxarmaq üçün bu ölkə ilə PR kampaniyasına dair müqavilə imzalamasını və başqa faktları sadalamaq olar. Bu xidmətləri qarşılığında şirkətin illə 10 milyon dollara yaxın pul qazandığı bildirilir. Bu rəqəm həm də erməni diasporunun Azərbaycana qarşı kampaniyası aparmaq üçün nə qədər pul xərcləməyi gözləndiyini sübut edir. Görünən odur ki, "Edelman" şirkəti Ermənistanın dünyaya tanınması və Ruben Vardanyanın maraqlarını müdafiə etməsi üçün var gücü ilə çalışıb, erməni lobbizmi isə bu istiqamətdə heç bir xərçəndən çəkinməyib.

Burada bütün kartlar açıqlır - aylardır ki, "siyasi məhbus" oyunu altında separatçıların azadlığı fonunda yalnız Vardanyana fokuslanmasının əsl səbəbi ortaya çıxır. Mövzunun birbaşa Vardanyana istiqamətlənməsinin bir səbəbi var - keçmiş olub, qanunlu maliyyə imkanı və Qərbin bu maliyyəni özünə istiqamətləndirmək həvəsi. Həm də bu işdə ABŞ-tə deyil - ermənipərəst müttəfiqi Fransa da onunla paralel olaraq bu məsələdə təmsil olunur. Kampaniya ilə əlaqədar saytda əlaqə bölməsində "Edelman" ilə yanaşı, Fransanın "Havas" şirkətinin də adı yazılıb - Fransanın Ermənistanı dəstəkləməsi ilə bağlı istənilən sübut nə qədər təəcüblü deyilsə, "Havas" şirkətinin əməkdaşlarının bir hissəsinin erməniəsilli ekspert-

ABŞ-Fransa "ortaqlığı"...

lən olması da bir o qədər sual doğurur.

Görəsən, haqqı və ədaləti, ədalətli mühakiməni özünün sadıq prinsipi olan etmiş Qərb niyə bu "pullu erməniyə" münasibətdə öz əməllərinə xəyanət edir? Nə üçün, eyni məsuliyyəti daşıyan və dünyanın (hətta Avropanın) bir çox yerlərində separatizm toxumu yayıyanlar bu gün zindandadır, amma ölkəmizin suverenliyini pozmuş Vardanyana münasibətdə azad edilmə "kampaniyası" aparılır? Bu, hansı ədalətin göstəricisidir? Və ya bu ikili standart "hansı zərurətdən" irəli gəlir...

Sadiq İSMAYILZADƏ

Fransada iqtisadi vəziyyət pisləşməyə başlayıb. Yeni baş nazir Mişel Barnye ölkənin sarsıntılı sosial-iqtisadi vəziyyətlə üzləşdiyini, artan bəzi səbəblərdən maliyyə sabitliyinin pozulduğunu boyan edib. Barnye mediaya açıqlamasında Makron hökumətinin uğursuz və səmərəsiz iqtisadi siyasətini kəskin tənqid edərək xərcləri israf etməkdə və əvvəlki Nazirlər Kabinetinin üzvlərinin bu prosesi sakit izləməsinə niqədləndirməz adlandırdı. Onun fikrincə, hökumət ağır xərclərlə müxtəlif sosial proqramların maliyyə təminatını həll etməyə çalışsa da, fiskal yığımlarda buraxılan boşluqlar büdcənin defisitini artırır. Hazırda fiskal yığımlarla dövlət bəzi sektorlarda tarazlıq pozulub. Ölkədə bir neçə ay əvvəl keçirilmiş Olimpiya Oyunları isə əlavə xərclərə səbəb olmaqla dövlətin maliyyə yükünü bir qədər də ağırlaşdırıb. Hazırda Fransanın böhranqabağı kiçik təlatümlərlə üzləşdiyini deyən baş nazir hökumət komandasının təcili olaraq vəziyyətdən çıxmaq üçün yollar axtarmağa səsləyib.

Çıxış yolu nə ola bilər?

Mişel Barnye hesab edir ki, böhrandan çıxmaq üçün radikal qərarlar qəbul etmək lazımdır. Hökumət 2025-ci ilin büdcə layihəsinin tərtibatı ərəfəsində həm gəlir və xərc tarazlığını tapmalı, həm də xarici borclarının kompensasiya etmək üçün əlavə mənbələri səfərbər etməlidir. İlk növbədə, büdcə planlaşdırılmasında yal verilmiş nöqsanları aradan qaldırmaq lazımdır. Bu xərclərin optimallaşdırılması, bəzi sahələrdə xərc maddələrinin qısaldılması, gəlir mənbələri-

nin azalması fonunda vergi dərəcələrinin artırılması, bir sıra sahələrdə rüsumlara əlavə dərəcələrin tətbiqi ilə müddət hesab edilir. Belə ki, fiskal siyasətin əsas xətti kimi iri şirkət və korporasiyaların mənfəətinin 25 faiz həcmində vergitutmanın tətbiqi, habelə illik dövryyələri ən azı 1 milyard avro olan müəssisələr üçün ümumi vergilərin 33,5-ə çatdırılması istisna edilmir. Yeni hökumət komandasının rəhbəri hesab edir ki, vergi dərəcələrinin artırılması sayəsində büdcədə əlavə 10 milyard avroya qədər yığılma təmin etmək mümkündür.

Belə halda Fransada korporativ vergilərin ən azı 8-9 faiz artımı olacaq, bu isə biznesin ağır vergi yükü altında istehsal və emal xərclərini də artıracaq, nəticədə məhsul və

xidmətlərin də bahalaşması qaçılmaz olacaq. Bunun isə ağır təsirləri istehlak bazarına özünü göstərəcək, ölkədə inflyasiya indikindən bir neçə bənd yüksəlmiş olacaq.

İnvestorlar üçün təşviş başlayır...

Barnyenin bu təşvişdolu bəyanatı Fransanın investisiya və səhmi bazarına sira-

yət edərək indekslərin düşməsinə səbəb olub, bu azmış kimi ötən həftənin sonlarında etibarən dünya bazarlarında fransız korporasiyaların səhmləri də dəyər itirməyə başlayıb. Bu eniş dalğası investorlarda daha çox həyəcan yaradıb, xüsusilə də yeyinti

sənayesi və aqrar-sənaye qrupları təşvişə düşüblər. Baş nazirin üsyankar reform proqramı Fransanın iqtisadi blikunda da kəskin narazılıqlar yaradıb, hətta hökumət üzvü olan nazirlərin bir çoxu biznesi dəstəkləyərək Barnyenin addımlarının yaxşı nəticə verməyəcəni xatırladıblar. İqtisadiyyat və Maliyyə Nazirliyinin rəhbərləri onun isla-

hat prioritetlərini səmərəsi və nəticəsi olmayan düşünülməmiş qərar kimi qiymətləndirərək bu "islahatların" həm də orta sinfə, ən çox da orta biznes təbəqəsinə zərər vuracağını vurğulayırlar.

Avrozonada iqtisadi

Qeyd edək ki, avrozonada iqtisadi göstəricilərin ən çox pisləşdiyi ölkələrdən biri Fransadır. Fransa başda olmaqla, avrozonada inflyasiya səviyyəsi avqust ayında yenidən artaraq 2,2 faiz təşkil edib. Ən yüksək qiymət artımı 4,2 faizlə xidmət sektorunda qeydə alınıb. Qida, alkoqollu içkilər və bütün məmulatların qiyməti 2,4 faiz, qeyri-energi sənayesi məhsullarının qiyməti 0,4 faiz artıb, enerji məhsullarının qiyməti isə 3 faiz azalıb. Region ölkələrindən Fransada inflyasiya 3 faizə qədər artıb. "Standard and Poor's" (S&P) global reyting təşkilatı Fransada 2023-cü ildən sonra iqtisadi tənəzzüllün böyüdüüyünü bildirir. Qeyd edildiyinə görə, xidmət sektorunda aktivləşmənin sürətləndirilməsi, əlavə məhsuldarlığı iyulda 50,6 bənddən avqusta 48,2 punkta düşüb. Bu, 2021-ci ilin dekabrından bəri ən yüksək indeksdir. "S&P"-nin ekspertlərinin qənaətinə görə, avrozonanın ikinci ən böyük iqtisadiyyatının işgüzar aktivlik reytingi son 32 ayın ən aşağı səviyyələrində qərarlaşıb.

Hamburq Kommersiya Bankının baş iqtisadçısı Cyrus de la Rubianın fikrincə, cari ilin üçüncü rübündə Fransa iqtisadiyyatı 0,6 faiz yenidən kiçiləcək. İqtisadi göstəricilərin sürətlə pisləşməsi fonunda investorlar hesab edirlər ki, səhmlərin ucuzlaşması da yüksələcək. Digər sektorlarda da eyni situasiyalara gözlənməyə istisna olunmur. Bir sözlə, Fransa iqtisadi durğunluqdan çıxmaq üçün yol tapa bilmir.

ELBRUS

AŞPA: debat, yoxsa dialoq...

Prosedur qaydalarına zidd olan debatların keçirilməsi bu təsisatın imicinə zərərdir

Bir sıra Avropa təsisatları, o cümlədən də Avropa Şurası Parlament Assambleyası (AŞPA) üçün milli dövlətlərə münasibətdə ikili standartların önə çəkilməsi adi hala çevrilib. Bu zərərli tendensiyanı AŞPA-nın Azərbaycana yanaşmasında da açıq-aydın hiss etmək mümkündür. Cari ilin yanvar ayında qurum heç bir əsas olmadan respublikamızın nümayəndə heyətinin mandatını təsdiqləmədi. Artıq bir ilə yaxındır ki, ikitərəfli dialoq yoxdur və nümayəndə heyətimiz qurumun tədbirlərinə qatılmır. Bununla belə, AŞPA-nın oktyabrın əvvəlində başlayan payız sessiyasında ölkəmizlə bağlı debatlar keçirilib. Hal-buki bu, prosedur qaydalarına ziddir. Azərbaycan nümayəndə heyətinin qatılmadığı sessiyada ölkəmizlə bağlı müzakirələrin aparılması yolverilməzdir.

AŞPA-da artan çağırışlar: Azərbaycanla bağlı müvafiq həll yolu tapılmasının əsl vaxtıdır

AŞPA-nın təməl prinsiplərindən uzaqlaşması qurumun özündə kəskin etirazlar doğurur. Qəzetimizin ötən saylarında Gürcüstanın və Serbiyanın nümayəndə heyətlərinin AŞPA-da birtərəfli qaydada Azərbaycanla bağlı debatların aparılmasına kəskin etirazlarını bildirdikləri barədə yazılar dərc etmişik. Bütövlükdə, AŞPA-da prosedur qaydalarına pozulmasından narazılıq edənlərin siyahısı kifayət qədər uzundur. Deputatlar bildirirlər ki, bu qurumda insan haqlarından, qanunun aliliyindən, demokratik təsisatlardan söhbət gedirsə, o zaman Azərbaycan nümayəndə heyəti ilə dialoq davam etdirilməlidir. Nəzərə alınmalıdır ki, Azərbaycanın parlamenti yeni formalaşmışdır. Bu baxımdan hər bir mövzuda açıq dialoq aparılmalıdır. Aydın məsələdir ki, dialoq hər iki tərəf üçün faydalı olacaqdır.

Azərbaycanın üzv olduğu hər hansı bir təşkilatdan uzaqlaşmaq kimi bir niyyəti yoxdur. O cümlədən respublikamız AŞPA ilə də münasibətlərin normalaşmasının tərəfdarıdır. Ölkəmizin niyyəti ən yüksək səviyyədə ifadə olunub. İndi növbə AŞPA-dadır. Bundan ötrü qurum addım atmalı və Azərbaycan nümayəndə heyətinin mandatını təsdiqləməlidir. Heç bir halda yol vermək olmaz

ki, AŞPA Şvabe kimi qaranlıq keçmişli olan deputatların siyasi sifarişlər əsasında səsləndirdikləri əsassız təşəbbüslərin həyata keçirildiyi bir platformaya çevrilsin. Əgər belə olarsa, AŞPA-nın gələcəyi də olmayacaqdır. Bu realıqdan çıxış edən deputatlar qurumun birtərəfli yanaşmalarından, monitoringdən dialoqa keçməsinə çağırışlar edirlər. Belə çağırışlar getdikcə daha ucadan və daha qətiyyətlə səslənir. “Üzv dövlətin nümayəndə heyəti olmadan həmin ölkə ilə bağlı debatın keçirilməsini məqsəduyğun hesab etmirəm. Azərbaycan nümayəndə heyətinin iştirakı olmadan debatın keçirilməsi düzgün deyil. Avropa Şurası Parlament Assambleyası qərar qəbul edərkən təmkinli olmalı idi. Çünki AŞPA Nazirlər Komitəsi, nazirlər Kollegiyası olmadan təkbəşinə fəaliyyət göstərib. Nazirlər Komitəsinin Azərbaycanla bağlı fərqli yanaşması var. Hesab edirəm ki, indi AŞPA-nın müvafiq həll yolu tapılmasının əsl vaxtıdır”.

Bu fikirləri KİV-ə açıqlamasında Macarıstanın AŞPA-dakı nümayəndə heyətinin rəhbəri Jolt Nemet söyləyib. O bildirib ki, Avropada Azərbaycan mövzusunda fərqli yanaşma olduğu aydın görünür. Ancaq artıq Azərbaycanın maraqlarını təmin

etmək üçün Avropanın müvafiq həll yolu tapılmasının vaxtı çatıb. “Hesab edirəm ki, dialoqa ehtiyac var. Tərəfdaşlarımız dialoqun yollarını və vasitələrini tapmalıdırlar. Müvafiq məsələnin

həllini asanlaşdıracaq dialoq aparılmalıdır”, - deyər Macarıstandan olan parlamentari vurğulayıb.

“Hər hansı bir üzv dövlətin Avropa Şurası Parlament Assambleyası və ya digər beynəlxalq təşkilatın işindən kənar qalmasına əlverişsizdir. Azərbaycanlı həmkarlarımız olmadan debat keçirilməsi isə heç bir məntiqə uyğun deyil. AŞPA bərabərlik və inklüzivlik əsasında dialoq platforması rolunu oynamağı və bu ideyanın təbliğinə

üstünlük verməlidir”.

Bu fikirləri isə AŞPA-dakı Serbiya nümayəndə heyətinin rəhbəri Bilyana Pantik Pilya (Biljana Pantić Pilja) Azərbaycan nümayəndə heyətinin bu quruma qayıtması ilə bağlı deyib. “Hesab edirəm ki, AŞPA bərabərlik və inklüziv əsasında dialoq platforması rolunu oynamağı və bu ideyanın təbliğinə

üstünlük verməlidir. Təəssüf ki, payız sessiyasında aparılan debat belə dialoqa kömək etməyəcək. Düzünü desək, Azərbaycan nümayəndə heyətinin iştirakı olmadan belə bir təşəbbüs çətin ki, qarşıya qoyulan məqsədlərə nail olsun. Bu yanaşma konstruktiv dialoqu təşviq etmək əvəzinə, gərginliyi gücləndirmək və əldə edilmiş nəticələri sarsıtmaq riski daşıyır”, - deyər Serbiya nümayəndə heyətinin rəhbəri bildirib.

Serbiyalı parlamentari vurğulayıb ki, yanvar ayında Azərbaycanın AŞPA-dakı nümayəndə heyətinin səlahiyyətləri ilə bağlı qərar lüzumsuz idi. Belə

yanaşma həll yolu deyil, yalnız qarşılıqlı ittihamlara və daha da uzaqlaşmaya səbəb ola bilər. Qərar Avropa Şurası Parlament Assambleyasının konstruktiv dialoq platforması kimi roluna xələf gətirir. Avropada və dünyada mövcud vəziyyəti nəzərə alsaq, dialoqa qayıdış və Azərbaycan nümayəndə heyətinin AŞPA-da iştirakının bərpası zəruridir. “Monoloq əvəzinə konstruktiv və qarşılıqlı hörmətə əsaslanan dialoq lazımdır. Serbiya özünün ən yaxın tarixi ilə dialoqun əhəmiyyətinin ən yaxşı nümunəsidir”, - deyər Pilya dialoqa üstünlük verilməsinin vacibliyini bildirib.

Azərbaycanın yeni parlamenti ilə danışıqlara başlanılması zəruridir

ropa Şurasının müxtəlif orqanları ilə görüşlərdə Azərbaycan nümayəndə heyətinin geri qayıtmaq məqsədini vurğulayıb. Tezliklə Azərbaycanın yeni seçilmiş parlamenti üzvləri ilə danışıqlara başlamaq lazımdır”, - deyər Gürcüstanın AŞPA-dakı nümayəndə heyətinin rəhbəri Givi Mikanadze bildirib. O vurğulayıb ki, Azərbaycan nümayəndə heyətinin iştirakı olmadan hər hansı məsələyə baxılması AŞPA-nın dialoq prinsipinə uyğun gəlmir. Hər hansı məsələ müzakirə olunarkən həmin ölkənin nümayəndələri debatlarda iştirak etməlidirlər.

“Bu yaxınlarda Azərbaycanda parlament seçkiləri keçirildi. Ye-

ni seçilmiş Azərbaycan parlamentinə məlumat verilməlidir. Hətta, biz bu prosedura vasitəçilik etməyə hazırıq. Debatlarda Avropa Şurasının hər bir üzvünün iştirakı çox vacibdir. Regional inkişaf və Cənubi Qafqaz haqqında danışıqlar müəyyən edirik ki, bütün üzv dövlətlər bütün beynəlxalq təşkilatlarda iştirak etməlidirlər. Parlament siyasətçilərin müzakirəsi üçün ən vacib platformalardan biridir. Azərbaycan nümayəndə heyətinin yeri görünür. İnandırıcı ki, Azərbaycan nümayəndə heyəti növbəti sessiyada iştirak edəcək”, - deyər gürcü deputat bildirib.

MÜBARİZ

Qərb seçkiöncəsi Gürcüstanda daxili gərginliyi artırır

Son illərdə baş verən siyasi proseslərdə “yumuşaq güc” faktorunun önə çıxması bir sıra mühüm məqamlarla izah edilir. Xüsusilə, “demokratiya”, “insan hüquqları” kontekstində aparılan təbliğatlar güclü effekt verir - bunun bariz misalları mövcuddur. Qərbin bu giz-

li kodla həyata keçirdiyi dövlət çevrilişləri, qarışıqlıqlar, hətta vətəndaş müharibələri hələ də dünya xəritəsində “bəzəməkdədir”. Sırr deyil ki, bu kimi məqamlarda ən çox önə çıxan həmin ölkələrdəki səfirliklərdir - xüsusi diplomatik toxunulmazlığa malik olan

səfirliklər sanki bəzi dövlətlərin daxili işlərinə qarışmağı özünün vəzifə borcu kimi müəyyənləşdirib. Əhəmiyyətli siyasi hadisələr - seçki və ya referendum öncələri bu səfirliklər (xüsusilə Qərb ölkələrinin səfirlikləri) təzyiq və ya təsir rıçaqlarını işə salır, ölkə

daxilinə yerləşdirdiyi “siyasi minaları” hazır vəziyyətə gətirir, öz maraqlarına uyğun təbliğat və ya qarşıya kampaniyası başlatır. Təbii ki, bu həm siyasi etikadan kənardır, həm də başqa bir dövlətin daxili işlərinə qarışmaq anlamı verir.

Vaşinqtonun Tbilisidəki səfirliyi bu işdə fəallıq göstərir

ABŞ səfirliyinə qarşı ittiham...

Bu məsələdə daha çox diqqəti cəlb edən ABŞ-ın səfirlikləridir - xüsusilə post-sovet ölkələrində yerləşən səfirliklər 1990-cı illərdən sonra bu ölkənin əsas “bazası” qismində çıxış edir. Cənubi Qafqazda da analoji proseslər yaşanır - məsələn, fərqli fondların əli ilə Azərbaycanda “mediaya” dəstək” və ya “vətəndaş cəmiyyətinin inkişafına yardım” adı altında fərqli “keşfiyyət dəstəkləri” hazırlanıb. Təbii ki, bu “dəstəklər” heç bir fəaliyyəti ilə yadda qalmayıb - onların antimirli fəaliyyəti özünüifadədən uzağa gedə bilməyib.

Ermenistanda isə vəziyyət tamamilə fərqlidir. Qərbin Ermənistan üzərindən bölgədə yaratmağa çalışdığı qeyri-standart situasiya çoxşaxəliliyi ilə seçilir - “diplomatik korpus” məsələsi burada ən ön plandadır. Məsələn, ABŞ-ın regionda 2 minlik kontingentdən ibarət ən böyük səfirliyi Ermənistanda saxlanması izah olunması deyil. Ermənistanın “siyasi vaciblik indeksi” hansı dərəcədədir ki, ABŞ kimi bir siyasi güc Cənubi Qafqazda məhz Ermənistanı özünün “diplomatik səhəri” nə çevirib. Bu, bir daha onu təsdiqləyir ki, ABŞ hazırkı durumda özünün antiregion siyasətini məhz Ermənistan üzərindən tənziqləməyə çalışır.

Gürcüstanda isə bu məsələ bir zamanlar daha qabarıq şəkildə alınıb - hətta Tbilisi post-sovet ölkələri miqyasında Qərbin əsas “söykənəyi” sayılırdı. Amma son dövrlərdə proses

fərqli istiqamətə alıb - özünün milli maraqlarını ön plana çıxaran Gürcüstan hökuməti ölkədə xarici təsirləri azaltmaq üçün ciddi fəaliyyətə keçib. “Xarici təsirin şəffaflığı haqqında” və “Ailə dəyərlərinin və yetkinlik yaşına çatmayanların müdafiəsi haqqında” qanunların imzalanması, Qərbin cəxnaşma yaratmaq cəhdinin qarşısının alınması kimi addımlar göstərir ki, Gürcüstan hakimiyyəti özünün müstəqil siyasi xəttini formalaşdırmağa çalışır. Bu isə təbii ki, Qərbi, xüsusilə ABŞ-ı qıcıqlandırır - parlament seçkisi öncəsi ölkədə belə bir ab-havanın hakim kəsilməsi Vaşinqtonun planları ilə uyğun gəlmir. Təsədüfi deyil ki, son günlərdə ABŞ-ın Gürcüstandakı səfirliyinin bəzi qeyri-adekvat addımlarına rast gəlinir ki, bu da siyasi münasibətlər baxı-

açıq şəkildə dövlətin daxili işlərinə qarışmaq cəhdi kimi anlaşılar. Məsələn, Gürcüstanda seçkiqabağı kampaniyanın ən qızğın vaxtında ABŞ səfirliyinin sosial media səhifəsində “Gürcü Arzusu” partiyası və onun qurucusu Bidza İvanşviliyə təzyiq və ya təsir rıçaqlarını işə salır, ölkə

Aİ yeni təzyiq kampaniyası başlatdı...

Vurğulamaq lazımdır ki, qeyd edilən qanunların qəbulunun ardından Qərbin Gürcüstanla qarşı münasibətində fərqli ştrixlər üzə çıxıb - ABŞ və Avropa son bir neçə ayda Gürcüstanla qarşı demək olar ki, bütün mümkün sanksiyaları tətbiq etməkdən çəkinməyib. Vaşinqton Gürcüstanla maliyyə yardımı proqramını, Avropa İttifaqı isə Gürcüstan Müdafiə Nazirliyinin maliyyələşdirilməsini dayandıraraq. Eyni zamanda, qanun layihəsinin müəlliflərinin ABŞ-a girişi məhdudlaşdırılıb. Paralel olaraq Gürcüstanın Avropa İttifaqı ilə vizasız rejiminin də ləğvi aktualdır.

İndi isə Avropa Parlamentinin plenar sessiyasında Gürcüstanla bağlı müzakirələrə start verilib. Bu barədə Avropa Parlamentinin saytında məlumat yerləşdirilib. Bildirilib ki, debatda Avropa İttifaqının (Aİ) Ali nümayəndəsi, Avropa Komissiyasının vitse-prezidenti Cozep Borelin bəyanatla çıxışı planlaşdırılıb. Debatın mövzusu Gürcüstanda demokratik geriləmədir. Verilən xəbərə görə,

oktyabrın 9-da müzakirələrin yekunu olaraq qətnamə səsə qoyula bilər.

Bir neçə gün öncə Avropa İttifaqının Gürcüstandakı səfiri Pavel Herçinski də açıqlamasında bildirmişdi ki, yaxın günlərdə Gürcüstan məsələsi Avropa Parlamenti və liderləri tərəfindən müzakirə olunacaqdır. O qeyd etmişdi ki, Gürcüstan məsələsinin müzakirə olunması yaxşı əlamət deyil: “Avropa Komissiyasının genişlənmə hesabında Gürcüstanla bağlı müsbət qiymətləndirmənin olması ehtimalı azdır. Avropa İttifaqının Gürcüstanla üzlük danışıqlarına başlaması ehtimalı çox azdır. Yaxın günlərdə Gürcüstandakı cari vəziyyət 27 üzv ölkə arasında müzakirə olunacaqdır. Gürcüstanla bağlı parlament debati keçiriləcək və Aİ-nin Ali nümayəndəsi həmin

debatla çıxış üçün dəvət edilib. Oktyabrın 14-də isə Aİ-nin xarici işlər nazirlərinin iclası keçiriləcək və Gürcüstan rəsmi şəkildə görüşün gündəliyinə əlavə edilib”, - deyər səfir qeyd vurulamışdı. Parvel Herçinski Aİ-nin genişlənmə hesabının Gürcüstandakı seçkilərdən bir neçə gün əvvəl dərc edilməyini deyib.

Beləliklə, seçki öncəsi Qərbin bütün gücünü səfərbər etdiyini şahidi oluruq - əllərində olan bütün imkanlarla Tbilisiyə təsir göstərməyə çalışan ABŞ-Aİ qruplaşması parlament seçkilərində öz maraqlarını qorumağa çalışır. Bu maraq isə Gürcüstan üzərindən regiona nəzarət mexanizmi formalaşdırmaqdır.

Zurabişvili postunu daha tez təhvil verə bilər...

Ölkənin daxilində də siyasi proseslər qızışmağa başlayıb. Seçkiqabağı təşviqatın ən qızğın dövrünün olmasına baxmayaraq, hakimiyyətin ayrı-ayrı qolları arasındakı fikir ayrılığı qabarıq şəkildə ortaya qoyulur. Gürcüstanın parlament çoxluğu Salome Zurabişviliyə qarşı impichment proseduruna yenidən başlamaq qərarına gəlib. Xatırladaq ki, 2023-cü il

oktyabrın 16-da Gürcüstanın Konstitusiyaya Məhkəməsi impichment proseduru çərçivəsində Salome Zurabişvili-nin konstitusiyasını pozucusu kimi tanıyıb və Gürcüstan Konstitusiyasının 52-ci maddəsi ilə müəyyən edilmiş qaydada təsdiq edib ki, prezident yalnız Gürcüstan hökumətinin razılığı ilə xarici səfər etmək hüququna malikdir. Konstitusiyanın pozulması

təsdiqləndikdən sonra Salome Zurabişvili yalnız radikal müxalifəti təmsil edən parlamentarilərin dəstəyi ilə prezident postunu saxlaya bilmişdi. “Salome Zurabişvili Gürcüstan Konstitusiyasını pozmaqda davam edib. Xüsusilə, impichment proseduru başa çatdıqdan sonra da o, Gürcüstan hökumətinin razılığı olmadan bir neçə xarici səfər edib, o cümlədən

ötən həftə Fransa, Almaniya, Polşa və Belçikaya səfər edib”.

Bunu “Gürcü Arzusu” partiyasının siyasi şurasının üzvü, Gürcüstan parlamentinin spikeri Şalva Papuaşvili deyib. O qeyd edib ki, konstitusiyaya gürcü xalqının iradəsinin xüsusilə əks olunduğu fundamental aktıdır: “Ona görə də onun qəsdən, açıq və həyasız şəkildə pozulması cavabsız qala bilməz. Buna əsaslanaraq, parlament çoxluğu prezidentin impichment proseduruna yenidən başlamaq və parlament seçkiləri öncəsi Konstitu-

siya Məhkəməsinə təqdim olunacaq yeni konstitusiyaya təklifi hazırlamaq qərarına gəlib”.

Papuaşvili izah edib ki, Konstitusiyaya Məhkəməsi konstitusiyaya pozuntunu təsdiqləməsinin ardınca oktyabrın 26-da keçiriləcək seçkilərdən sonra tərkibi yenilənəcək parlament prezidentin vəzifədən kənarlaşdırılmasına səs verəcək. Impichment üçün 150 deputatdan 100-nün səsi lazımdır. Zurabişvilinin səlahiyyət müddəti bu il başa çatır, ona görə də onun

prezidentlik müddəti maksimum bir ay qısaldıracaq. Nəticə qeyd edib ki, bu, kifayət qədər simvolik xarakter daşıyacaq, lakin hüquqi və siyasi baxımdan fundamental məsələdir. “Qanunları pozan Zurabişvili keçmiş deyil, devrilməmiş prezident statusunu saxlamalıdır”, - deyər parlament sədri bu variantı gələcək üçün presedent adlandırır.

P.İSMAILOV

“Yeni Azərbaycan” qəzetinə abunə olmaq istəyənlər aşağıdakı yayım şirkətləri ilə əlaqə saxlaya bilərlər:

“Azərpoçt” MMC PDM- 0125984955, 0552004544
“Azərmətbuatıyımı” ASC - 0124411991, 0124404694
“Soma” MMC - 0125940252, 0503336969
“PressInform” MMC - 0703400100, 0504560835
“Qaya” MMC - 0125667780, 0502352343
“Qasid” MMC - 0124931406, 0124938343

F.Ş.Ruhid Hüseynov - 0124349301, 0505357898
“Türkistan Media Group” MMC – 050 241-48-23
“Region Press” MMC – 055 316-79-01
“Ziya LTD” MMC - 0124977696, 0503067744

6 aylıq abunə - 79,20 AZN
12 aylıq abunə - 158,40 AZN

Növbəti möhtəşəm köç...

Şuşa sakinlərinin sayı 823 nəfər oldu

İnsanlar kimi şəhərlərin də taleyi var. Sıldırım qayaların üstündə, dağların sinəsində yerləşən Qarabağın incisi, Azərbaycan təbiətinin möcüzəsi olan Şuşanın taleyi kimi... Bu möhtəşəm şəhərimiz, taleyi çox keşməkeşli olub, dəfələrlə hücumlara məruz qalıb, işğal altına düşüb. Lakin ecadları-

mızın ruhu hopmuş Şuşamız bütün zərbələrə baxmayaraq, mənəvi dəyərlərimizə hakim kəsilib. Təbii relyefinə və qəlbimizdəki yerinə görə Şuşa hər zaman ən ucalıqda yerləşib.

Təəssüf ki, 32 il bundan əvvəl Şuşa işğal edilərək, düşmənin əlinə keçmişdi. Bununla da orada do-

ğulan, böyüyən soydaşlarımızın yurd həsrəti başladı. Rəsmi məlumata görə, Şuşanın işğalı zamanı 195 nəfər həlak olub, 165 nəfər yaralanıb. Bundan başqa, 55 nəfər əsir düşüb və ya girov götürülüb. İşğal nəticəsində 22 min nəfərə yaxın azərbaycanlı məcburi köçkün düşüb. Şuşanın işğalı ermənilər üçün “böyük qələbə”, azərbaycanlılar üçün “ən ağır itki” kimi qəbul olunub. Bütün Qafqazın incisi hesab olunan Şuşa şəhəri tarixi, mədəniyyət və memarlıq abidələri ilə zəngindir. İşğala qədər Şuşada memarlıq abidəsi sayılan yüzlərlə yaşayış binası, mədəniyyət və tarixi abidə olub.

Şuşanın milli ruhunu silə bilmədilər!

Tarixi mənbələrə görə, Şuşa şəhəri ermənilər tərəfindən üç dəfə - 1905-ci, 1920-ci və 1992-ci illərdə dağıdılıb, yandırılıb, bu sənət məbədinə ağır zərbələr vurulub.

Ermənilər öz havadarlarına arxalanaraq Şuşada tarixi keçmişimizi, mənəvi yaddaşımızı silməyə cəhd göstərirlər. Şəhərdəki mədəniyyət ocaqları, abidələr, tarixi-memarlıq nümunəsi olan tikililər dağıdılaraq talan edilib, saxtakarlıqla erməniləşdirilməyə cəhd edilib. Şuşanın işğalı nəticəsində azərbaycanlıların tarixi izlərini silmək məqsədilə vandallar 600-ə yaxın tarixi memarlıq abidəsini dağıdıblar. 29 il ərzində mənfur düşmən nə qədər çalışsa da Şuşanın ruhunu, görkəmini dəyişdirə bilmədi. Evlər sökülüb, tarixi abidələr sökülüb, məscidlər sökülüb, bulaqlar qurudulub, təbiətə vəhşi münasibət göstərilib, buna baxmayaraq, Şuşa öz milli ruhunu saxlaya bilib, onu silməyə düşmənin gücü çatmayıb...

Hər kəs əmin idi...

Bu müddət ərzində keçmiş məcburi köçkünlərimizin hamısı bildirdi və əmin idilər ki, Prezident İlham Əliyev onların yurd həsrəti-

nin sona yetməsi üçün lazım olan bütün addımları atır. Dörd il öncə, noyabrın 8-də İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı Ordumuz Şuşa şəhərini işğaldan azad edərək şanlı tarix yazdı. Bu möhtəşəm qələbə ölkə başçısının sərəncamı ilə əbədləşdirildi. Şuşa şəhərinin işğaldan azad edilməsinin tarixi əhəmiyyəti nəzərə alınaraq noyabrın 8-i Zəfər Günü elan edildi. 2021-ci il yanvarın 14-də isə İlham Əliyev Şuşa şəhərində üçrəngli bayrağı-mızı ucaltdı.

Daha 16 ailə

2024-cü il mayın 10-da isə nəhayət o gün gəlib çatdı, Şuşaya ilk köç reallaşdı. Ulu Öndərin doğum gününə təsadüf edən bu əlamətdar hadisə təbii ki, hər birimizin sevincinə və qüruruna səbəb olmuşdu. Xatırladaq ki, ilkin mərhələdə birinci yaşayış kompleksinə köç qrafikinə əsasən, 20 ailə olmaqla 88 nəfər köçürülmüşdü.

Dünya isə Şuşaya növbəti köç

baş tutub. Prezident İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq, Bakı şəhərinin Qaradağ rayonundan Şuşa şəhərinə respublikanın müxtəlif ərazilərində məskunlaşmış ailələrdən ibarət köç karvanı yola salınıb. Bu mərhələdə Şuşa şəhərinə 16 ailə - 60 nəfər köçürüldü.

Doğma yurda qayıdan Şuşa şəhər sakinləri hərtərəfli dövlət qayğısı ilə əhatə olunduqlarına görə Prezident İlham Əliyevə və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya təşəkkür ediblər. Onlar, həmçinin torpaqlarımızı işğaldan qurtaran rəşadətli Azərbaycan Ordusuna, qəhrəman əsgər və zabitlərimizə minnətdarlıqlarını bildirib, bu yolda canlarından keçən şəhidlərimizə rəhmət, ailələrinə səbir diləyiblər.

Xatırladaq ki, indiyədək Şuşa şəhərində 220 ailənin, yəni 823 nəfərin daimi məskunlaşması təmin edilib.

Yeganə BAYRAMOVA

Ümumdünya Poçt Günüdür

Orta əsrlərdən bəri Avropada yolların etibarlı olmaması səbəbindən məktubun daşıma ödənişi alıcı tərəfindən ödənilirdi. Bu da çox vaxt çıxılmaz vəziyyətlərə gətirib çıxarırdı. Ona görə də həmin zamanlar poçt markasının yaranması ilə bağlı məsələ aktuallıq kəsb etməyə başladı. Bəzi müttəxəssislər poçt markasının avstriyalı Laurens Kaşmir, bəziləri isə ingilis Ceymıs Çalmers tərəfindən yaradıldığını iddia edirlər. Lakin bir sıra faktlar onu göstərir ki, poçt markası məhz Royland Hillin öz layihəsini təcrübədən keçirdikdən sonra İngiltərə-

də yaranıb.

Yeri gəlmişkən, bu gün Ümumdünya Poçt Günü kimi qeyd olunur. Bu tarix Ümumdünya Poçt İttifaqının (ÜPI) yaranması ilə bağlıdır. Ümumdünya Poçt İttifaqı poçt əlaqələrini təmin etmək və təkmilləşdirmək məqsədilə 1874-cü il oktyabrın 9-da İsveçrənin paytaxtında 22 ölkənin nümayəndələrinin imzaladığı Bern müqaviləsi ilə beynəlxalq təşkilat kimi təsis olunub. 9 oktyabrın Ümumdünya Poçt Günü kimi qeyd olunması ilə bağlı qərar isə 1969-cu ildə Yaponiyanın paytaxtı Tokio şəhərində keçirilən ÜPI-nin konqresində qəbul olunub.

Azərbaycan poçtu sürətli inkişaf yolu keçib

Azərbaycanın 1993-cü ilin aprel ayında bu quruma üzv qəbul olunması respublikanın poçt sahəsi üzrə fəaliyyətinin genişlənməsinə əlavə imkanlar yaradıb. Müstəqil

ölkə kimi ÜPI üzvü olduğu qısa zaman ərzində Azərbaycan poçtu ölkə iqtisadiyyatının digər sahələrində olduğu kimi, çox sürətli inkişaf yolu keçib. Təkcə bir faktı qeyd etmək kifayətdir ki, ölkəmiz ÜPI-nin 2004-cü ildə Buxarestdə keçirilən 23-cü Konqresində ilk dəfə olaraq, bu təşkilatın ali or-

qanı olan Administrativ Şuraya, 2008-ci ildə Cenevrədə keçirilən 24-cü Konqresində təşkilatın hər iki ali orqanına - Administrativ Şuraya və Poçt İstismarı Şurasına, 2016-cı ildə İstanbulda keçirilən 26-cı Konqresində isə yenidən

Poçt İstismarı Şurasına üzv seçilib. Azərbaycan poçt qurumu 1991-ci ildə Regional Rabitə Birliyinə (RRB), 2001-ci ildə Poçt və Telekommunikasiya Administrasiyalarının Avropa Konfransı təşkilatına (CEPT), “Azərpoçt”-un filialı olan “Azərekspresspoçt” Rabitə Müəssisəsi isə 2002-ci ildən etibarən ÜPI-nin EMS (sürətli poçt) Kooperativinin

təməlinə üzvlüyünə qəbul edilib. “Azərpoçt”-un beynəlxalq sahədəki uğurlarından biri də ÜPI-nin EMS Kooperativinə tərəfindən sürətli poçt xidmətlərinin keyfiyyəti üzrə dünyanın 160-dan

Məktubunuz var...

artıq poçt operatoru arasında keçirilən yarışlarda “Azərekspresspoçt” RM-nin ardıcıl 9 dəfə qızıl səviyyəli Sertifikatına layiq görülməsidir.

İlk poçt markamız əsgərə həsr olunub...

Azərbaycanın ilk poçt markaları 1919-cu il oktyabrın 20-dən başlayaraq dövriyyəyə buraxılıb. İlk poçt markası Azərbaycan əsgərinə həsr olunub.

Qeyd edək ki, Azərbaycan poç-

tunun da qədim tarixi var. 1818-ci ilin iyun ayının 1-də Azərbaycan ərazisində ilk poçt rabitəsi yaradılıb. İlk poçt kontoru respublikanın ikinci böyük şəhəri sayılan Gəncədə açılıb. Daha sonra Bakıda və Naxçıvanda poçt ekspedisiyaları təşkil edilib. Azərbaycanda poçtun dəmir yolu nəqliyyatı ilə daşınmasına 1883-cü il mayın 9-da Bakı-Tiflis, 1900-cü ildə isə Bakı-Dərbənd arasında başlanılıb.

Yeganə BAYRAMOVA

İdman

Azərbaycanın ən ağır çəkiddə çıxış edən cüdoçusu dünya reytingində liderliyi ələ keçirib

Beynəlxalq Cüdo Federasiyası Tacikistanın paytaxtı Düşənbədə gənclər arasında keçirilmiş mundialdan sonra dünya reyting cədvəlini yeniləyib.

AZƏRTAC qurumun rəsmi saytına istinadən xəbər verir ki, Azərbaycan cüdoçularının mövqeyində də dəyişiklik olub.

+100 kiloqramda çıxış edən Kənan Nəsimov öz çəki dərəcəsi üzrə ilk sıraya yüksəlib. Onun aktivində 800 xal var.

Nizami İmranov (60 kiloqram) 3-cü, Vüsal Qələndərzadə (73 kiloqram) 2-ci pilləyə geriləyibse, Süleyman Şükürov (81 kiloqram) 2-ci, Əjdər Bağirov (100 kiloqram) isə

8-ci yerə qalxıb.

Qeyd edək ki, Azərbaycanın fərdi yarışlarda 13 cüdoçu ilə təmsil olduğu dünya çempionatında K.Nəsimov gümüş, S.Şükürov və Ə.Bağirov bürünc medal qazanıb.

Avropa birinciliyində iştirak edəcək Azərbaycan ağırılıqqaldıranları bəlli olub

Polşanın Raşin şəhərində keçiriləcək yeniyetmələr və 23 yaşadək gənclər arasında Avropa birinciliyində iştirak edəcək Azərbaycan ağırılıqqaldıranları müəyyən olub.

AZƏRTAC Avropa Ağırılıqqaldırma Federasiyasının rəsmi saytına istinadən xəbər verir ki, milli komanda turnirdə 11 idmançı ilə təmsil olunacaq.

Yeniyyətme oğlanların mübarizəsində Elşən Məmmədov (61 kiloqram), Qasım İsmayılov (67 kiloqram), Mahmud

Qədirov (73 kiloqram), Ravin Əhməmmədov (81 kiloqram), Nurlan Məmmədov (89 kiloqram), qızlar arasında Rahilə Hüseynzadə (81 kiloqram) guncünü yoxlayacaq.

U-23 oğlanların yarışında Tehran Məmmədov, Fuad Həsənov (hər ikisi 67 kiloqram), Ömər Cavadov, Fuqan Əliyev (hər ikisi 81 kiloqram) və Əli Şükürlü (109 kiloqram) qüvvəsini sınayacaq.

Qeyd edək ki, Avropa birinciliyi oktyabrın 26-dan noyabrın 3-dək təşkil olunacaq.

Şahmat üzrə Azərbaycan çempionları bəlli olub

Respublika Şahmat Mərkəzində təşkil edilən şahmatın rapid və blits növləri üzrə kişi və qadınlar arasında Azərbaycan çempionatı sona çatıb.

Azərbaycan Şahmat Federasiyasından (AŞF) AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, kişilərin yarışında 14 xal toplayan Eltaz Səfərlı ölkə çempionu olub. Çempiondan

yarım xal geri qalan Vüqar Rəsulov ikinci yeri tutub. Məhəmməd Muradlı yarış üçüncü sırada başa vurub.

Qadın şahmatçılarının yarışında 12,5 xal toplayan Azərbaycan milli komandasının üzvü Gülnar Məmmədova qızıl medala layiq

görüldü. Eyni xala malik Zeynəb Məmmədova əlavə göstəricilərə görə ikinci olub. Milli komandanın üzvü Xanım Balacayeva 12 xalla çempionatın bürünc medalını qazanıb.

Azərbaycan çempionatının bağlanış mərasimində qalib və mükafatçılara medal və diplomları Azərbaycan Şahmat Federasiyasının prezidenti Məhəmmədov, eləcə də AŞF-nin vitse-prezidenti Faiq Həsənov təqdim edib.

Qeyd edək ki, Azərbaycan çempionatının ümumi mükafat fondu 8000 manat təşkil edib. Qalib və mükafatçılar dünya çempionatında iştirak hüququ qazanıblar. Ölkə çempionatlarında ilk 3 yeri tutan şahmatçılar ABŞ-ın Nyu-York şəhərində təşkil olunan dünya çempionatına ezaam olunacaqlar.

Təsisçi:
Yeni Azərbaycan Partiyası
Baş redaktor:
Alqış HƏSƏNOĞLU

www.yeniazərbaycan.com
mail@yeniazərbaycan.com
Ünvan: Bakı - AZ-1000, Üzviyər Hacıbəyli - 66

Telefonlar:
598-37-76, 498-82-21
498-81-24, 498-19-84

İndeks: 67100
Lisenzia: N-B-317
Tiraj: 4804
Sifariş: 2338
“Kapital Bank” ASC-nin Nərimanov rayonu filialı
h/h - 330800019443900419109
kod - 200093
VÖEN - 1500486601

Qəzet “Yeni Azərbaycan”ın bilgisayar mərkəzində yığılıb, səhifələnilir və “Azərbaycan” nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilib.

Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur.
Məsul nəvbətçi:
Nardar BAYRAMLI